

MY UPCE

ČASOPIS
UNIVERZITY
PARDUBICE

12/2024, č. 113

Svět očima počítače

Vědec Dominik Štursa zkoumá a trénuje umělou neuronovou síť. Učí ji rozpoznávat nejrůznější objekty.

6

Restaurátor s krví hudebníka

Absolvent Vojtěch Mrovč často od nástěnných maleb odskakuje na pódium, třeba ke Glenu Hansardovi.

20

Každý hlas se počítá

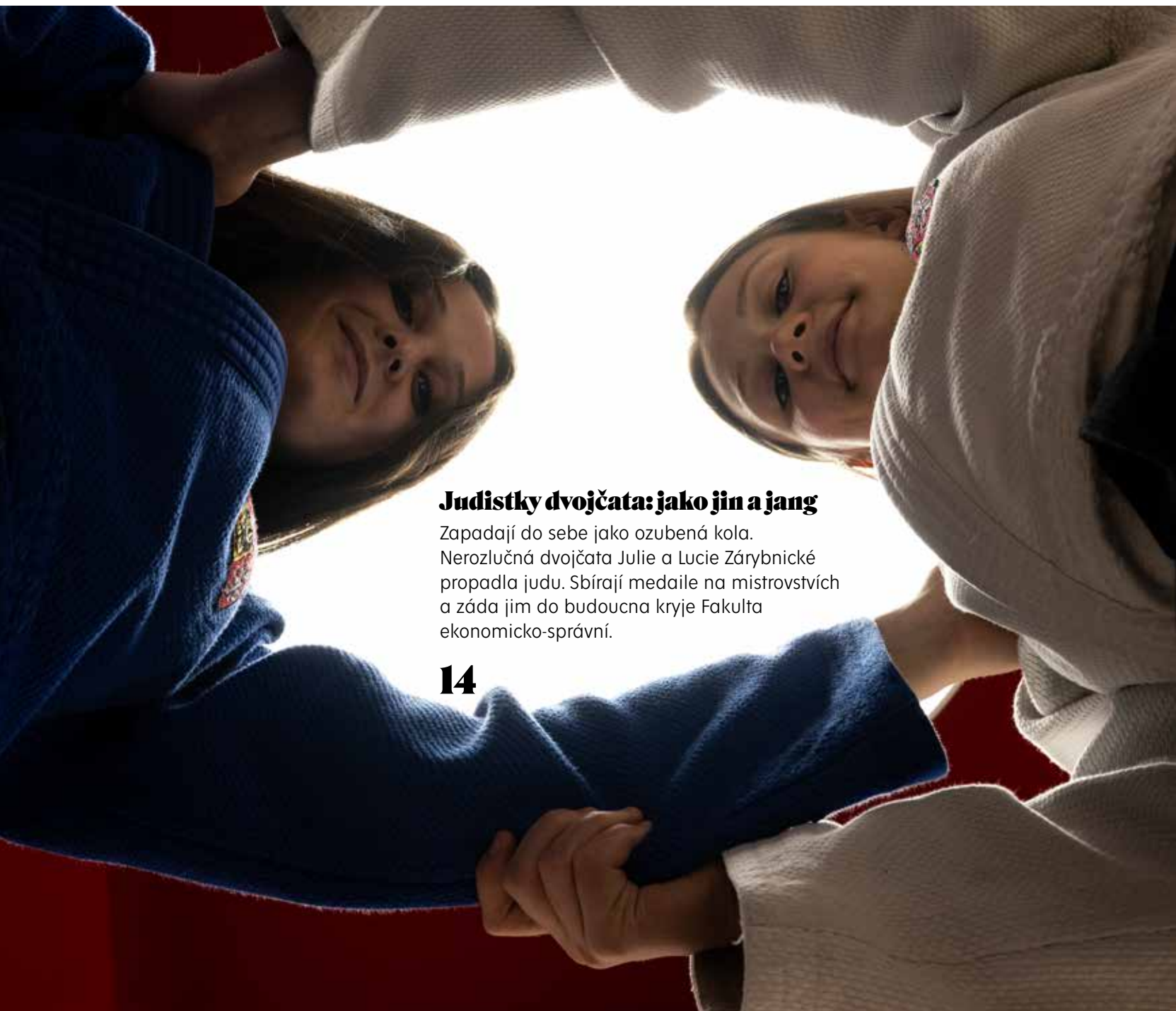
Studentka Kristýna Roland se rozhodla bojovat za všechny mladé zdravotní sestry. Chtějí mít silnější hlas.

26

Judistky dvojčata: jako jin a jang

Zapadají do sebe jako ozubená kola. Nerozlučná dvojčata Julie a Lucie Zárybnické propadla judu. Sbírají medaile na mistrovstvích a záda jim do budoucna kryje Fakulta ekonomicko-správní.

14

32

ALUMNI

Biochemický koktejl

Když je naše tělo, duše i mysl v rovnováze, dokážeme cokoliv. Tímto heslem se řídí absolventka Fakulty chemicko-technologické Markéta Konupčíková. A učí to i ostatní.

36

MY HOBBY

Terapie golfem

Student Fakulty filozofické Lukáš Šnobl neměl lehký start do života. Začal ale bojovat a našel smysl svého života. Golf, který může za jeho neuvěřitelnou proměnu.

Časopis My UPCE
můžete číst i online!

EDITORIAL

Vedoucí Centra materiálů a nanotechnologií UPCE

3

PIXEL

Profesor Michal Holčapek dostal nejprestížnější české ocenění pro vědce

4-5

FENOMÉN

Svět očima počítače

Zpracování obrazu provází Dominika Štursa už několik let. Na Fakultě elektrotechniky a informatiky patří do vědeckého týmu, který zkoumá a trénuje umělou neuronovou síť.

6-9

KAMPUS

Stalo se na UPCE

Život na sedmi fakultách Univerzity Pardubice.

10-13

GENERACE

Judistky dvojčata: jako jin a jang

Zapadají do sebe jako ozubená kola. Nerozlučná dvojčata Julie a Lucie Zárybnické propadla judu. Sbírají medaile na mistrovstvích a záda jim do budoucna kryje Fakulta ekonomicko-správní.

14-17

TÉMA

Nebát se ozvat

Univerzita Pardubice má novou ombudsmanku.

18-19

ALUMNI

Restaurátor s krví hudebníka

Absolvent Fakulty restaurování Vojtěch Mrověc si od nástěnných maleb pravidelně a rád odskakuje na pódium, třeba ke slavnému hudebníkovi Glenu Hansardovi.

20-24

TŘIKRÁT O

O vývoji vysokorychlostní výhybky

S odborníkem Martinem Kohoutem z Dopravní fakulty Jana Pernera.

25

MY PROJECT

Každý hlas se počítá

Studentka Fakulty zdravotnických studií Kristýna Roland se rozhodla bojovat za všechny mladé zdravotní sestry. Chtějí mít silnější hlas, který bude hlavně slyšet.

26-27

FOTOREPORTÁŽ

UPCE pomáhá

Nejen o Vánocích se komunita UPCE propojí, aby pomohla dobré věci. Tentokrát prodejem charitativního vánočního svařáku.

28-31

Do roku 2025 s výzvou

České vysoké školy čeká v roce 2025 komplexní hodnocení výzkumných organizací. Hodnotit se budou samy podle předem daných parametrů, které následně budou hodnotit Mezinárodní hodnotící panely. Potřebnou Metodiku VŠ2025+ už schválila vláda a platit bude i pro Univerzitu Pardubice a její vědecká pracoviště.

V minulém hodnocení v roce 2021 se naše Centrum materiálů a nanotechnologií (CEMNAT), které patří k důležitým výzkumným infrastrukturám u nás, ale i v Evropě a ve světě, významně podílelo na úspěchu materiálového výzkumu. Věříme, že svými výsledky přispějeme k úspěšnému hodnocení znovu.

Materiálovým výzkumem se zabýváme dlouhodobě. Naše výzkumné týmy studují vlastnosti nových nekrystalických i krystalických materiálů zejména v oblasti chalcogenidů kovů a jejich polokovů, jejich nanostrukturovaných tenkých vrstev, vláken a částic. Naše bádání je proto přínosné v oblasti elektrotechniky, optiky a paměťové elektroniky nebo fotoniky a fotovoltaiky. Přesah ale může mít i do medicíny, ochrany životního prostředí či bezpečnosti.

Naše pracoviště funguje v režimu open-access, což znamená, že jsme otevřeni externím uživatelům z akademické i průmyslové sféry. Za poslední rok se na nás díky využití našeho špičkového vybavení nebo odbornému know-how obrátilo na 250 zájemců. Velká část z nich studuje nebo pracuje na UPCE, ale bylo mezi nimi 90 studentů z partnerských a hostitelských škol, 50 pracovníků z českých i zahraničních výzkumných institucí.

Spolupracovali jsme se sedmi firmami a podali jsme dva patenty. Stojíme za téměř 50 odbornými publikacemi v zahraničních impaktovaných časopisech. Řešili jsme 10 projektů, a to třeba i se Spojenými státy americkými nebo se Španělskem. Uspořádali jsme semináře se zahraničními odborníky a již 10. ročník mezinárodní konference.

Do hodnocení tak přispějeme zajímavými čísly, spolupracemi i konkrétními výsledky naší práce. Úspěch v nadcházejícím hodnocení bude klíčový nejen pro další rozvoj a finanční zdraví našeho centra, ale i celé naší univerzity. Držme si proto palce, ať obstojíme!

**prof. Ing. Tomáš Wágner, DrSc.,
vedoucí Centra materiálů a nanotechnologií UPCE**

MY UPCE

ČASOPIS UNIVERZITY PARDUBICE

Vydává Univerzita Pardubice, Rektorát,
Oddělení propagace a vnějších vztahů, IČ: 00216275.

Adresa: Studentská 95, 532 10 Pardubice 2 **Telefon:** 466 036 413, 466 036 406 **E-mail:** myupce@upce.cz

Web: www.upce.cz/press **Redakce:** Zuzana Paulusová, Martina Macková, Lada Součková

Redakční okruh: Lucie Košťálová, Petra Bajerová, Martina Macková, Adrián Zeiner

Korektury: Natálie Šilarová **Překlady:** Jazykové centrum Univerzity Pardubice

Fotodokumentace: Univerzitní konferenční centrum – Adrián Zeiner, Petr Špaček, Radek Plížík, Milan Reinberk (FChT) a archiv UPCE, Michal Král, Jan Chlad **Grafická úprava a sazba:** studio Designiq

Redakce si vyhrazuje právo krátiť a editorsky upravovat texty.

Tisk: Vydavatelství a polygrafické středisko Univerzity Pardubice

Číslo: 113/2024, prosinec 2024, náklad 1200 ks

4 vydání ročně, ISSN 2788-0680, MK ČR E 22928

FOTO Lubomír Odráška

Česká hlava mezi námi. Profesor Michal Holčapek z Fakulty chemicko-technologické Univerzity Pardubice získal Mimořádnou cenu poroty Česká hlava za rok 2024. Nejprestižnější české ocenění pro vědce si vysloužil za výzkum lipidů a objev unikátní metody, která dokáže diagnostikovat rakovinu slinivky břišní pouze analýzou krve. Od letošního září běží klinická studie, pro kterou tým sbírá vzorky v 15 spolupracujících centrech po celé České republice a kterou do tří let dokončí. V den předávání ceny se analytický chemik dozvěděl ještě jednu dobrou zprávu: „Dostali jsme americký patent na včasný screening karcinomu pankreatu, ledvín a prsu, což je něco, na co jsem čekal delší dobu. Doposud jsme měli patenty pro Evropu, Japonsko a Singapur. A tohle je pro nás skvělá zpráva,“ neskrýval během živého vysílání České televize své nadšení oceněný vědec.

Svět očima počítače

TEXT Zuzana Paulusová • FOTO Adrián Zeiner, Ivana Mlatečková

Kolik lidí přišlo na fotbalový zápas? Nechovají se fanoušci podezřele? A co když někdo z nich vytáhne zbraň? To jsou informace, které neuniknou umělé neuronové síti, kterou zkoumá a trénuje absolvent a nyní také pedagog a vědec Fakulty elektrotechniky a informatiky Dominik Štursa. K práci potřebuje jen počítač a kameru. Ideálně spíš hodně kamer.

Když na Fakultě elektrotechniky a informatiky pochodují studenti po schodech nahoru a dolů, není to z rozmaru a kvůli jejich potřebě pohybu, pracují na projektu, který jim zadal vyučující. Pedagog a vědec Dominik Štursa se vždy zajímal o strojové učení a nyní prováděl testování společně se svými studenty. „Vzal jsem studenty při výuce předmětu umělé inteligence a říkal jsem jim: Chodte po schodech nahoru a dolů. Nafotíme si vlastní sadu dat. A tak jsme chodili,“ říká Dominik Štursa k testování, kterým ověřoval detekci a počítání hlav za pomoci umělé neuronové sítě.

Je totiž součástí výzkumného týmu profesora Petra Doležela, který mimo jiné vyvíjí systémy na detekci, lokalizaci i klasifikaci nejrůznějších objektů. „Takto nasbíraná data jsme potom vzali, získali jednotlivé snímky a ručně jsme označovali hlavy studentů,“ popisuje vědec. A proč? Aby je stejným způsobem dokázala rozpoznat a spočítat i umělá neuronová síť, jejímž vzorem je chování neuronů v mozku. „Neuronové sítě, které využíváme, se učí z toho, co jim na začátku dáme. To znamená, že jim nejprve poskytneme určitá data a ukážeme jim, jaké výsledky od nich očekáváme. Na základě toho si vytvoří vnitřní logiku, kterou pak aplikují na nová neznámá data,“ vysvětluje Dominik Štursa podstatu

práce s umělou neuronovou sítí. Ta poté dokáže například odhalit podezřelé nebo neobvyklé chování a poskytnout o něm informaci někomu dalšímu. A to všechno pomocí počítačového zpracování obrazu.

Druhé oči vědců

Ke spočítání studentů přitom vědci pomohly „jen“ kamery, které jsou jeho druhými očima. Uvnitř laboratoře sbírá tým Petra Doležela těmito kamerami cenné výzkumné podklady, zatímco sledování ostatních míst na Fakultě elektrotechniky a informatiky má z bezpečnostních důvodů na starosti vrátná. Jednou už tam ale třeba nebude muset sedět, protože detekovat nežádoucí postavu či předmět za ni zvládne právě vytrénovaná a přesně naučená neuronová síť. „Pracujeme s principy, které při rozpoznávání a následném zpracování obrazů používá člověk. Snažíme se, aby počítače dokázaly identifikovat objekty a uživatele v obrázcích a videích a dokázaly jim také porozumět,“ říká Dominik Štursa s tím, že vlastně jen replikují způsob, jakým lidé vidí, a také způsob, jakým chápou to, co vidí. Oproti lidem, kteří vidí pouze barevné spektrum, mají počítače velkou výhodu. Dívají se na svět skrz kamery a můžou tak zaznamenat i jiná spektra. „Kamery nebo obecně

roboti můžou vidět třeba infračervené nebo ultrafialové spektrum a podobně. Můžou totiž využívat i jiné fyzikální principy na zobrazování obrazových dat. Na těchto principech pak funguje třeba magnetická rezonance nebo rentgen," doplňuje Štursa. V takto pořízených snímcích pomáhá zpracování obrazu například detekovat shluk nádorových buněk nebo vyhodnotit zlomeniny.

Pryč se špatnou sušenkou

Nejčastěji pracuje s dvourozměrnými daty, tedy s fotografiemi, které sám nafotí nebo si je vypreparuje z kamerových záznamů a videí. „V některých případech nemá cenu vyhodnocovat video, protože nám stačí jen jednoduchá informace právě z fotky, jindy zas potřebujeme třeba popsat nějakou polohu v určitém časovém horizontu a k tomu je zas lepší využívat videa. Nedá se proto říct, co je na zpracování lepší,“ vysvětluje. Na čem ale záleží, je to, co chce s daty dál

provádět. Například fotka poskytne typická statická data, která jsou klíčová třeba pro detekci vadných kusů ve výrobním průmyslu. „Existují základní úlohy, které se v průmyslu vykonávají. Může to být detekce špatných kusů sušenek jedoucích na pásu, které následně odebere robotické rameno. Jsou to poházené součástky v boxu, ze kterých potřebujete odebrat konkrétní součástku a dát ji třeba na desku plošných spojů, která jede zase někam dál, kde se to celé kompletuje,“ dává příklady průmyslových úloh Dominik Štursa. Patří k nim také třeba přemísťování a systematické rovnání objektů například na paletu. Jeho úloha v těchto úkonech spočívá v tom, že díky zpracování obrazu poskytne neuronové síti informaci o tom, co je poškozená sušenka a kde se může objevit, nebo jak přesně vypadá daná součástka, kam se vkládá, nebo jak se objekty nejlépe rovnají na sebe. Právě to je cesta k další automatizaci a robotizaci nejen průmyslové výroby.

„Pracujeme s principy, které při rozpoznávání a následném zpracování obrazů používá člověk. Snažíme se, aby počítače dokázaly identifikovat objekty a uživatele v obrázcích a videích a dokázaly jim také porozumět.“

„Naše neuronová síť pouze indikuje, jestli se v místě neděje něco neobvyklého, potažmo nebezpečného. Nejde o žádný zásah do běžného života. Nedělá vlastně nic jiného než ten vrátný, který sedí na židli a kouká na záznam z kamer.“

V bezpečí vždy a všude?

Vize je taková, že nás umělá neuronová síť bude umět ochránit ve veřejném prostoru. Třeba v autobusu, kde dnes už běžně můžeme narazit na kameru. „S její pomocí řidič sleduje prostor autobusu. Letmým pohledem na monitor může ale něco lehce přehlédnout. Zjistí třeba, že někdo usnul na sedačce, ale už nevidí, že se mu tam na konečné stanici někdo schoval. Právě tuhle informaci mu dá neuronová síť, která rozpozná podezřelé chování,“ popisuje Štursa. Dopravcům se ale takové kamery hodí i proto, že monitorují pohyb cestujících a dokážou je také spočítat. Na základě toho si pak mohou odpovědět na to, zda jezdí dostatek autobusů, nakolik jsou vytížené a jestli jejich trasy není třeba optimalizovat. Data se totiž dají spárovat s informacemi z GPS,“ dodává Štursa.

Obdobného počítání osob se dá využít i na místech s velkou koncentrací lidí. Třeba na stadionech. Pomocí nástrojů našich vědců se dá třeba zjistit, zda se v době hrozícího nebezpečí zvládli evakuovat všichni přítomní. „Na základě toho, co kamera vidí, neuronová síť rozpozná nebezpečnou situaci a upozorní operátora: Hele, tady se děje něco podezřelého a je potřeba zakročit,“ popisuje. Pardubičtí vědci se zrovna zabývají vývojem systému pro detekci chování, při němž osoba vytáhne zbraň.

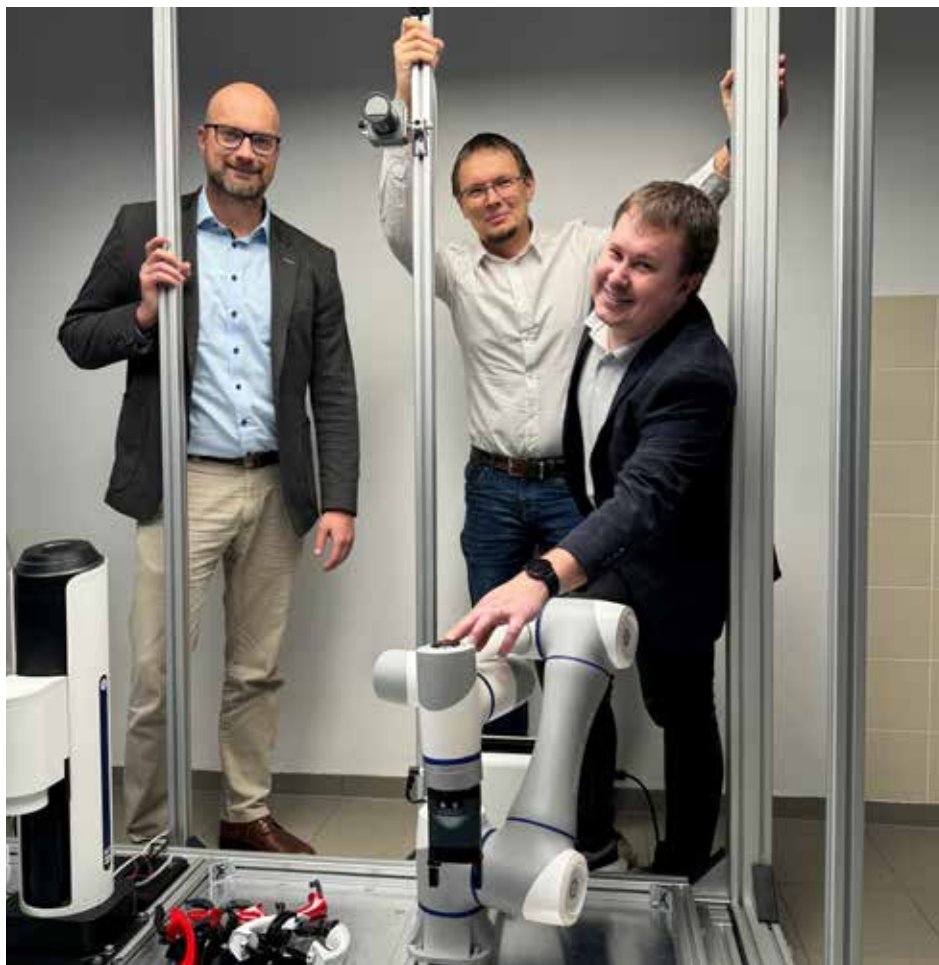
Pod neustálým dohledem

Systém může pomáhat třeba na letišti, a to v případě, kdy se do hledáčku kamery dostane zapomenuté zavadlo. „Systém se snaží zavadlo s někým spárovat. Podle dalšího vývoje situace vyhodnotí, jestli si jen

cestující odskočil na toaletu, nebo se ke kufru už nevrátil," doplňuje Štursa, který se podílel i na vývoji systému pro detekci objektů za účelem ochrany vzdušného prostoru. Systém umí na snímcích horizontu najít bezpilotní letadla a drony a určit, kde se nacházejí a zda jsou či nejsou nebezpečné. Tyto systémy se ale neobejdou bez fungování velkého počtu sledovacích zařízení, a právě neustálý dohled kamer mohou mnozí nést s nelibostí. Útěchou může být to, že neuronová síť neví o lidech, kteří se vysky-

tují v jejím zorném poli, žádné informace. „V našich aplikacích pouze indikuje, jestli se tam neděje něco neobvyklého, potažmo nebezpečného. Nejde o žádný zásah do běžného života. Nedělá vlastně nic jiného než ten vrátný, který sedí na židli a kouká na záznam z kamer,“ upřesňuje vědec.

Dominika Štursu naopak množství kamer v objektech, do kterých přichází, těší. Hlavou se mu v tu chvíli nejspíš honí to, jak obrazové záznamy z nich zpracovat, aby nám zase ulehčily život.

Dominik Štursa je součástí pětičlenného výzkumného týmu profesora Petra Doležela, který se zabývá aplikovaným výzkumem a experimentálním vývojem v oblasti strojového a hlubokého učení. Řeší nejrůznější úkoly v průmyslových výrobních procesech jako robotizaci a automatizaci výrobních procesů, detekci a klasifikaci objektů, segmentaci a shlukování dat či extrakci vlastností vizuálních a dalších dat. Jejich nejnovější technologie Neural Vision View, kterou v současnosti využívají dva partneři z komerční sféry, přispívá ke zvýšení přesnosti a spolehlivosti robotických systémů v praxi. Nabízí i nové možnosti využití v oblasti bezpečnostních systémů, biomedicíny nebo odpadového hospodářství. S technologií se probojovali do finále prestižní soutěže Transfera Technology Day a získali ocenění TOP inovační projekt Parádního kraje.

1

2

3

ZÁŘÍ

Semestr odstartoval Přílivem

Nový akademický rok zahájila UPCE stylově. Pro všechny studující připravila speciální uvítací akci plnou zábavy a informací Příliv přímo v srdci kampusu. Univerzitní spolky a útvary, ale i Pardubický kraj si pro zájemce připravily různorodé aktivity. K tomu si mohli dát kafe s prorektory, zahrát si Univerzitní kvíz, zajít na Speed Dating, první živé natáčení univerzitního podcastu UPCE On Air nebo na workshop artistů, Tanečníků z UPCE či vystoupení Cirk La Putyka. Podávalo se dobré jídlo a pití včetně univerzitního UPCE cideru. Zábava se pak přesunula na party Welcome to UPCE, kam se studující přesunuli za doprovodu strážníků. **1**

ZÁŘÍ

Noc vědců pod taktovkou Proměny

Univerzita Pardubice tradičně na konci září přivítala na Noci vědců milovníky vědy všech věkových kategorií. Za 35 stanovišť, 7 fakultami a 6hodinovou vědeckou jízdou plnou pokusů, experimentů, modelů a nejrůznějších vědeckých ukázek, které letos spojovalo téma Proměna, tentokrát návštěvníci dorazili do Technologického areálu v Doubravicích. Ačkoliv akci skoro celou dobu provázelo deštivé počasí, cestu na ni si i díky speciální autobusové lince našlo přes tisíc lidí. **2**

ZÁŘÍ

Profesorka Lenderová na Sorboně

Profesorka Milena Lenderová vystoupila na pařížské Sorbonně jako „zvaná profesorka“. Na prestižní univerzitu ji pozval profesor Alain Soubigo, aby tam pronesla čtyři přednášky. S kolektivní monografií Vše pro dítě! Válečné dětství 1914–1918, která v roce 2016 získala cenu Magnesia Littera, seznámila profesorka Lenderová také posluchače Českého centra v Paříži. Její přednášky navštívilo 180 posluchačů.

ŘÍJEN

Rozběhali jsme Pardubice

Tradiční Běh Univerzity Pardubice se koná vždycky na podzim. Na 2,5 kilometru dlouhou trať se letos vydalo přes 300 běžců a chodců z řad studujících, akademiků i zaměstnanců univerzity a veřejnosti. Svým příspěvkem navíc podpořili domácí hospicovou péči Oblastní charity Pardubice. Trasa vedla historickým centrem Pardubic a nejrychlejší běžec ji zdolal v čase 00:07:10. Ocenění za nejvyšší počet účastníků běhu si odnesly základní školy Spořilov a Dolní Ředice. **3**

4

5

6

ŘÍJEN

Pokračují debaty Čaje o páté

Oblíbený formát studentských debat Čaj o páté zahájila diskuse o amerických prezidentských volbách. Při té příležitosti zavítali na UPCE novinář Martin Řezníček a diplomat Michael Žantovský, které spojuje právě pobyt ve Spojených státech amerických. Diváky proto nejvíce zajímal jejich osobní pohled na výsledek voleb i jejich odhad. Debata se ale točila i okolo toho, jak skloubit rodinný život s profesí velvyslance či zahraničního reportéra, zazněly vzpomínky Michaela Žantovského na Václava Havla a Karla Schwarzenberga nebo komentáře Martina Řezníčka k tomu, jak vnímá perspektivou svého syna vliv fenoménu Taylor Swift v současné popkultuře. **4**

ŘÍJEN

Podepsali jsme memorandum o spolupráci

Fakulta zdravotnických studií Univerzity Pardubice a investiční skupina Axes Capital Europe, která spravuje rodinný majetek po prvním českém aviatikovi Janu Kašparovi, podepsaly Memorandum o spolupráci. Jejím cílem je především vzdělávání studentů a jejich odborná praxe v připravovaném zdravotnickém „eco systému“ s názvem Kašpar Medical Center, jehož výstavba se plánuje v oblasti Nové Cihelny v Pardubicích a které se zaměří na longevity medicínu, rehabilitace a výuku ve specializovaném simulačním centru. **5**

ŘÍJEN

Naši vědci mezi nejcitovanějšími na světě

Celkem 14 osobností z Univerzity Pardubice se dostalo na seznam dvou procent nejcitovanějších vědců světa. Jedna žena a 12 mužů z Fakulty chemicko-technologické a jeden muž z Fakulty ekonomicko-správní jsou na prestižním žebříčku výzkumníků ze všech oborů. Data ukazují, jak si vědci stojí v celé své kariéře. Obsahují kategorie jako h-index, absolutní počet článků, na nichž se vědci podíleli, a počet všech publikovaných článků od roku 1960. Seznam vědců, které zahrnuje databáze Scopus, sestavili experti ze Stanford University a UPCE v něm má hned o šest jmen více než v roce 2020.

ŘÍJEN

Východočeské hokejové derby

V pořadí sedmé derby východočeských univerzit ovládl tým Riders UPCE a doslova převálcoval tým Univerzity Hradec Králové UNited HK. V neskutečné atmosféře v enteria aréně a popoháněni podporou fanoušků zvítězil 5:1. Konečně tak hokejisté z Riders prolomili smůlu a vrátili putovní hokejový pohár zpátky do Pardubic. Napínavý zápas, který byl navíc poprvé součástí Univerzitní hokejové ligy, odstartovalo symbolické buly, při kterém vzali do rukou hokejku rektor Univerzity Hradec Králové Jan Kříž a rektor Univerzity Pardubice Libor Čapek (vpravo). **6**

7

8

9

LISTOPAD

Týden teorie a praxe na FES

Na Fakultě ekonomicko-správních se konal další ročník Týdne teorie a praxe, během kterého studující diskutovali o aktuálních ekonomických tématech s nejrůznějšími odborníky z praxe. Akce během pěti dnů nabídla 40 přednášek i zajímavých setkání. Došlo se nejrůznějších ekonomických oblastí jako efektivní řízení lidských zdrojů, nové marketingové trendy, nástroje managementu změny či transformace řízení organizací pomocí AI. Účastníci si mohli ověřit znalosti získané během studia a dostali také tipy pro hledání budoucího zaměstnání a další užitečné rady.

LISTOPAD

Tradiční 17. listopad na UPCE

Univerzita Pardubice si i letos připomněla listopadové události roku 1939 a 1989. Součástí programu Studenti za svobodu a demokracii byl slavnostní akademický obřad, na kterém rektor Libor Čapek oceňuje vybrané osobnosti za mimořádné výkony. Program pokračoval vernisáží výstavy v univerzitní galerii GU, Zvoněním u auly, které doprovázela skladba Modlitba pro Martu v podání Vysokoškolského uměleckého souboru, a končil slavnostním koncertem v Aule Arnošta z Pardubic. V prostorách auly byla navíc k vidění výstava Sa-met v divadle. **7**

LISTOPAD

Rektor ocenil čtyři osobnosti

Rektor Univerzity Pardubice Libor Čapek během slavnostního obřadu při příležitosti Dne boje za svobodu a demokracii a Mezinárodního dne studentstva ocenil čtveřici zaměstnanců UPCE. Cenu rektora za popularizaci vědy a podporu mladých talentů obdržel prof. Filip Bureš z FChT. Za propagaci univerzity a pořádání neformálních debat s významnými osobnostmi převzal ocenění Mgr. Michal Němeček z FF. Za dlouhodobou popularizaci literární kultury byl oceněn doktor filozofie Ivo Říha z FF. Čtveřici oceněných doplnil docent Tomáš Syrový z FChT, jemuž udělil rektor cenu za přínosnou spolupráci s praxí. **8**

LISTOPAD

Na Gaudeamus s novou grafikou

Na veletrh pomaturitního vzdělávání Gaudeamus do Brna letos Univerzita Pardubice vyjela ve zcela nové podobě. Vzdušný a otevřený stánek ovládla hravá barevná grafika, které vévodí panely s fotografiemi studentů všech sedmi fakult a claimem Najdi svoji identitu. Studentky a studenti z fotografií mohli středoškolaři potkat přímo na stánku a rovnou je vyzpovídat, jak to na UPCE chodí. Více informací o studijní nabídce na studuj.upce.cz. **9**

10

11

12

LISTOPAD**Experti zkoumají hrob Arnošta z Pardubic**

Hrob prvního pražského arcibiskupa Arnošta z Pardubic vydává svoje tajemství. Do hrobky v polském Kladsku nahlédli historik František Šebek a archeolog Jan Frolík z Fakulty filozofické úplně poprvé. Obávali se, že bude poničena stavebními zásahy z minulosti, což se ale naštěstí nepotvrdilo. K průzkumu využili pokročilou techniku, díky níž v hrobce našli zapečetěnou truhlu, ve které jsou nepochybně Arnoštovy ostatky. V plánu teď mají jejich vyzvednutí a následný průzkum. **10**

LISTOPAD**Absolventka získala Cenu ministra**

Absolventka doktorského studijního programu Fyzikální chemie Lada Dubnová získala Cenu ministra školství, mládeže a tělovýchovy. Ocenění pro vynikající studenty a absolventy jí vynesla její výzkumná práce ve špičkovém vědeckém týmu na Fakultě chemicko-technologické. Dlouhodobě se věnuje výzkumu heterogenní katalýzy a fotokatalýzy zabývající se inovací materiálů využitelných v oblasti obnovitelných zdrojů energie. Zároveň samostatně vede laboratoře fyzikální chemie, podílí se na výuce předmětů z oblasti heterogenní katalýzy a na vedení závěrečných prací. **11**

PROSINEC**Máme čtyři nové profesory**

Univerzita Pardubice znovu rozšířila řady svých profesorek a profesorů. Nejvyšší akademický titul nově získaly dvě osobnosti z Fakulty chemicko-technologické – doc. Lenka Česlová z Katedry analytické chemie a doc. Tomáš Roušar, vedoucí Katedry biologických a biochemických věd. Dekret s nejvyšší akademickou hodností převzali také doc. Renáta Myšková z Ústavu podnikové ekonomiky a managementu Fakulty ekonomicko-správní a děkan této fakulty prof. Jan Stejskal, který vědecky působí na Ústavu ekonomických věd. Na Univerzitě Pardubice působí nyní bezmála 80 profesorek a profesorů.

PROSINEC**Na UPCE diskutoval ministr pro evropské záležitosti**

Současný ministr pro evropské záležitosti Martin Dvořák navštívil Univerzitu Pardubice, aby na Fakultě ekonomicko-správní diskutoval s vysokoškoláky. Diskuse se točila okolo eura a možnosti jeho přijetí v Česku. Studující ale zajímaly i výhody a nevýhody vstupu země do eurozóny, vzdělávání v oblasti financí, problematika dezinformací a možné dopady dlouhodobého odkládání přijetí společné měny euro, ale i budoucnost ministerstva po volbách v roce 2025. Po debatě ministr jednal také s rektorem univerzity a prorektory. **12**

Judistky dvojčata: jako jin a jang

TEXT Zuzana Paulusová • FOTO Adrián Zeiner

Jedna blondýnka, druhá tmavovláska. Jedna klidná, druhá energická. A obě úspěšné české judistky. Nerozlučná dvojčata Lucie a Julie Zárybnické se spolu na závodech ještě neprala. Obě si to ale moc přejí. Zatím je jim souzená spíš spolupráce. A to i při studiu na Fakultě ekonomicko-správní, která jim do budoucna kryje záda.

📍 Byly jste už v Japonsku, kde judo vzniklo?

J: Ano, já jsem měla to štěstí dokonce už dvakrát. Zrovna jsem se odtamtud vrátila. Ségra na svoji šanci zatím čeká...

L: Jezdí se tam na speciální soustředění a dostanou se tam jen ti nejlepší. Jednou nohou už tam skoro jsem (smích).

📍 Julie, setkala jste se tam s opravdovými mistry juda?

J: Naposledy jsme tam měli i trénink a bylo to něco neuvěřitelného. Jejich přístup a absolutní nasazení i v tréninku je až fanatické, zároveň jsou ale velmi zdvořilí a přátelští. V Japonsku je judo zakořeněné a jeho mistři i závodníci mají úplně jiný styl.

📍 Než judisté z jiných zemí?

J: Mezi jednotlivými kontinenty se styl juda opravdu liší. I v samotném Japonsku se judo ještě dělí dál a je rozdílné od dalších asijských zemí.

📍 Pocházejí vaše nejobávanější soupeřky právě z Japonska?

J: Dá se říct, že ano. Když narazíme na někoho z Japonska, víme, že to bude hodně těžký zápas.

L: Mezi silné judistické země patří ale třeba i Ázerbájdžán a Gruzie. A nesmíme zapomenout na Francii.

📍 Judo znamená v překladu jemná cesta, ale jako jemný sport to moc nevypadá...

L: To sice ne, ale judo určitě není tak drsné jako třeba

karate. Vůbec nepoužíváme kopy nebo údery. Učí nás spíš využít konkrétní pohyb soupeře, jeho setrvačnost, sílu a dbát na správné načasování.

J: Původní, stará myšlenka juda vlastně spočívala ve znehybnění soupeře, ve znemožnění dalšího boje. Když nasadíme nějakou techniku nebo provedeme konkrétní chvat, v tu chvíli se můžeme rozhodnout, jestli soupeři ublížíme, nebo ne. Je to jako v šachu, kdy přemýšlíte několik tahů dopředu. Chvat může být proveden různou silou, směrem, intenzitou, přijít plynule i do jiného chvatu podle toho, co chcete dělat dál. Nebo jak na něj a v jaké fázi reaguje soupeř. V té chvíli začínáme se soupeřem komunikovat prostřednictvím společného boje. Pracujeme s naší myslí, protože v boji je i určitá míra predikce. Tím, že chvaty mají svá pravidla a podobu, můžeme zároveň naopak z pohybu soupeře vytušit, co bude následovat. V tom je pak klíčová naše taktika.

📍 Můžete se na své soupeřky připravit?

J: Na to je důležitá příprava v teoretické rovině. Díváme se na videa ze zápasů a rozebíráme je, abychom přesně věděly, co nás čeká. Nejde se připravovat na všechny soupeřky stejně, každá z nich má svůj styl.

L: Po teoretické přípravě pak zkusíme nejlepší obranu, útok a jejich různé varianty.

📍 Nedávno se vám oběma dařilo na mistrovství v Praze...

J: To je pravda. Bylo to mistrovství seniorů České republiky a ségra si z něho přivezla stříbrnou medaili a já nakonec bronzovou. Byl to skvělý výsledek, úžasný zážitek pro nás obě a pro ségru ten nejlepší možný návrat.

🕒 Návrat? Vás, Lucie, něco na čas vyřadilo ze hry?

L: Ano, zranění. Nejdřív jsem si přetrhla vazy v koleni. Dohromady jsem se dávala skoro osm měsíců a když už jsem pomalu začala trénovat a vypadalo to na návrat, tak jsem se nešťastně řízla nožem do ruky. Dostala se mi do ní infekce a měla jsem štěstí, že jsme dojeli do nemocnice včas, protože jinak by mi lékaři nedokázali ruku zachránit.

J: Ségra byla mimo skoro dva roky a bereme jako zážrak, že se dokázala vrátit. A navíc hned vybojovala stříbrnou medaili na mistrovství. Myslím, že to byl náš dosavadní nejmotivnější zážitek, za který jsme obě hrozně moc vděčné. Chce se nám brečet pořád, když si na to vzpomeneme.

🕒 Takže medaile na turnajích neberete pokaždé obě?

L: Bohužel ne. Ještě se nám nestalo, aby se nám oběma ve velkém turnaji povedly všechny zápasy a prošly jsme jím hladce. Na to zatím čekáme.

J: Čekáme i na to, kdy se budeme prát spolu. Ještě se nám to nestalo, což je takový malý zážrak. Teď na mistrovství už to málem dopadlo, ale nakonec se to vždycky o jeden zápas nepodařilo. Kdybych bývala vyhrála svoje semifinále v republice, tak bychom spolu do finále šly, což by bylo hrozně krásný. Takhle si na to ještě musíme počkat (smích).

🕒 Prožíváte zápasy i jedna za druhou?

J: Jasně, to ani jinak nejde. Lucčin poslední zápas jsem viděla celý. Byla jsem nervózní, můj křik na rozhodčího slyšela celá hala a je to dokonce slyšet i na videu (smích). Také jsem se přistihla, že jdu rame-
nem do strany, abych ségre do toho pohybu pomohla.

V hlavě si promítám, co bych v tu chvíli udělala já sama. Je vtipné, jak to vzájemně prožíváme.

L: Podpora od někoho, kdo vás zná celý život, je ne skutečný motor. Já třeba bývám víc nervózní, když se pere ségra, než když se peru já sama (smích).

Ⓢ Musíte před závody také hubnout třeba jako boxeři?

L: To je proces, který k našemu sportu patří. Neshazujeme ale tolik jako jiné závodnice. Jen něco okolo čtyř kilogramů.

Ⓢ Jak to probíhá?

L: Týden před začátkem turnaje se začínáme přepíjet vodou a denně vypijeme pět, šest litrů. Takhle to jde od pátku do pondělí. Další dny se voda začíná stahovat. Na posledních pár dnů máme saunaoblek, ve kterém cvičíme i běháme, abychom toho co nejvíc vypotily. Přepíjení způsobí, že voda mnohem rychleji odchází z těla pryč. Nakonec už máme jen trénink v posilovně a odjíždíme na závody, kde nás nejprve

čeká vážení. Po něm následuje rehydratace, doplnění minerálů a živin, což je docela alchymie.

Ⓢ Moc zdravě to nezní...

L: Už jsme si na to zvykly. Je to spíš psychicky náročné. Člověk nemůže moc jíst a soustředí se hlavně na to shazování. Když shazujete hodně, máte po vážení pocit, že už jste vlastně vyhrála, ale celé závody jsou teprve před vámi...

Ⓢ Existuje nějaký limit pro takové shazování kil?

J: Člověk může hubnout, kolik chce, ale je potřeba myslet na to, že druhý den po vážení, než začne turnaj, ho můžou vylosovat na převážení. Při něm můžeme mít navrch pouze pět procent váhy, do které se váží. My se ségrou závodíme v kategorii do 70 kilogramů, což znamená, že druhý den ráno můžeme vážit maximálně 73 a půl kilogramu. Občas se stalo, že někdo zhubnul na závody i 12 kilo. Když se potom do pije, ví, že se do limitu nevejde, ale riskne to. Na převážení se vždycky losuje pět nebo šest lidí z celého

turnaje a šance, že to padne zrovna na vás, je malá.

L: Na druhou stranu za jeden večer se toho zpátky zas tolik nabrat nedá, i když voda se do těla doplní velmi rychle. Správný postup je takový, že většinu toho, co tělo za týden shodí, by si mělo zase nabrat zpátky. To se děje z větší části právě tím dopíjením, ale musí to být šetrné a zvolené tak, aby se vhodně doplnila ztracená energie, kterou budete v den závodů potřebovat.

🕒 Kolik zápasů během mistrovství či jiných turnajů podstoupíte?

J: V seniorské kategorii nebývají žádné rekordní počty závodníků. Teď nás bylo osm závodnic a do zápasů jsme šly formou pavouka. Já jsem měla dva zápasy a ségra tři. Jindy míváme tabulku a ta obnáší čtyři až pět zápasů za předpokladu, že se člověku daří.

L: Taky se může stát, že člověk vyjede 1100 kilometrů někam ven a po jednom zápase může jet zpátky. Takový už sport ale je.

🕒 Jak se sestry, navíc dvojčata, dostanou zrovna k judu?

L: Za to může Juli. Jako dítě vylezla snad na každý strom a taťka se bál, že si při pádu ublíží. Našel pro ni judo, aby se naučila správně padat. V tom dětském věku je to navíc skvělá příprava pro všeobecnou sportovní zdatnost. A já jsem se s ní tak trošku „svezla“, protože je jednodušší vyzvedávat děti na jednom kroužku (smích).

🕒 Zalíbilo se vám judo hned?

L: Já jsem judo na začátku vůbec nechtěla dělat. Pamatuju si, že jsem to dokonce obřečela... Zlom přišel asi po roce trénování, kdy se mi konečně začalo dařit a zažila jsem první úspěchy a konečně jsem si užívala krásu tohoto sportu. Dneska jsem hrozně ráda, že jsem u toho vydržela.

J: Mě judo bavilo hned. Se všemi kamarády jsem se prala a šla jsem do toho naplno (smích). Vždycky jsem byla hodně živá, taková holka s nekonečnou energií, kterou jsem ségru spíš válcovala...

🕒 Mně se ale zdá, že se úžasně doplňujete.

J: To je pravda. Vždycky jsme s rodiči vtipkovali o tom, že některé vlastnosti jako třeba koncentrace

a schopnost se plně soustředit v zápase mi chybí, ale ségra je ovládá skvěle. Je oproti mně takový klidás. Vždycky byla spíš introvert, zato já jsem typický extrovert.

🕒 Čím si vás judo tak omotalo okolo prstu?

L: Judo není jenom sport. V souvislosti s tím často slyšíme větu: Judo more than sport. A přesně to ho vystihuje. Člověk musí ctít a respektovat i morální kodex judisty, ve kterém jsou zahrnuty hodnoty jako respekt, odvaha, přátelství, sebeovládání a další. Je to vlastně taková životní filozofie.

J: Hodně s ní souzníme, promítáme si ji i do běžného života. Myslím, že právě tenhle přístup pomohl ségře se k judu vrátit a nevzdat se.

🕒 Žije judem celá vaše rodina?

J: Rozhodně. Už když jsme s ním začaly, naši rodiče si udělali trenérské zkoušky. Když nezávodíme ani nás nereprezentuje žádný český závodník, díváme se s mamkou na všechny zápasy velkých soutěží, jako jsou grandslamy, grand prix a mistrovství světa. Rodiče jsou naše velká opora, moc nám fandí a všechny nás judo neuvěřitelně baví.

🕒 A co bude, až judo nebudete moct dělat?

L: Judo se dá dělat, dokud člověku drží zdraví, což je docela náročné. Hranice bývá většinou okolo 30 let, ale je to individuální.

J: I proto rodiče chtěli, abychom šly studovat vysokou školu a měly do budoucna nějakou jistotu. Sami studovali až při nás a zaměstnání, takže moc dobře vědí, co to obnáší. Jsme rády, že jsme našly školu, která nám umožní věnovat se sportu vrcholově.

🕒 Co rády děláte, když nemusíte na trénink, na zápas ani do školy?

L: Mám dost věcí, které mě baví – třeba biologie člověka nebo jazyky – jen na to přes rok nemám vůbec čas. Jistí to prázdniny a někdy Vánoce.

J: Snažíme se odpočívat a rády spíme (smích). Je to někdy náročné, ale máme to zkrátka rády.

🕒 Nelezete si někdy na nervy?

Obě současně: Jo, pořád (smích).

L: Ale dvojčata to mají prostě jinak...

Judistky Lucie a Julie Zárybnické studují na Fakultě ekonomicko-správní obor Ekonomika a management sportovních organizací. Mají individuální studijní plán. V kampusu se na ně ale dá narazit. Vždycky je potkáte spolu. Jedna bez druhé nedá ani ránu. Judo se věnují od svých pěti let, momentálně je trénuje bývalý olympionik Pavel Petříkov ml. a jednou by si chtěly založit vlastní klub.

Nebát se ozvat

TEXT Veronika Sejkorová Skřivanová, Zuzana Paulusová • FOTO Adrián Zeiner

„Pokud se na mne obrátíte, nejdete žalovat. Jdete zlepšit sociální komfort a prostředí,“ vysvětluje svůj úkol na Univerzitě Pardubice nová ombudsmanka. Zuzana Labudová přišla řešit podněty studujících i zaměstnaných a šířit osvětu. Na bezpečném sociálním prostředí se totiž podílíme úplně všichni.

Coby ochránkyně práv se Zuzana Labudová pohybuje po univerzitě teprve krátce. Její příchod přitom navazuje na řadu opatření, jimiž UPCE dlouhodobě buduje přívětivé prostředí a snaží se tematizovat myšlenku sociálního bezpečí. „Když vám v práci nebo ve škole není dobře, z nějakého důvodu se vám tam špatně pracuje a studuje, snižuje se tím i kvalita vašeho života a váš studijní a pracovní výkon klesá,“ říká nová ombudsmanka. Právě proto se stará o mezilidské vztahy, udržování dobré atmosféry na pracovištích a zlepšování vztahů mezi studujícími a vyučujícími.

Při práci ctí tři základní pravidla – nezávislost, nestrannost a důvěrnost. Ráda by docílila toho, aby ji lidé vnímali jako někoho, kdo může propojit všechny články, posunout věci k lepšímu a motivovat lidi k pozitivní změně. „Chtěla bych, aby lidé neměli pocit, že mi jdou žalovat, ale aby naopak věděli, že jdou mým prostřednictvím zlepšovat sociální komfort a prostředí na pracovišti nebo při studiu,“ dodává Labudová. Pro začátek nabízí třeba jen konzultaci či radu. „Jde mi také o prevenci, protože vždycky je lepší nevhodnému chování předcházet než řešit vzniklé škody,“ uzavírá ombudsmanka.

• Už se na vás někdo obrátil?

Ano, už jsem řešila a řeším několik podnětů. Většinou jde o mezilidské konflikty, neporozumění v komunikaci a pocity sociálního diskomfortu, případně o podezření na diskriminaci. Zatím se na mě obracejí výrazně více zaměstnanci a zaměstnankyně než studující.

• V jaké chvíli je vhodné za vámi přijít?

Když si oběť místo toho, aby jakékoli nevhodné chování oznámila, začne říkat, že možná přece jen nemá

správný pocit, že se jí to třeba jenom zdá nebo že si určitou situaci špatně vykládá, je na čase zbystřit. Má-li totiž člověk pocit, že někdo zasáhl do jeho lidské důstojnosti, že ho někdo ponížil, zastránil či se k němu choval jakkoli nevhodně, je vždy na místě se ozvat. V takové situaci mohou zafungovat jako prostředník, který upozorní druhou stranu na to, jak může být její jednání vnímáno. Každý máme jiné hranice, proto lidem nikdy neříkám, že to, co se stalo, je určité ještě v pořádku, i když pro mě by třeba mohlo být. Rozhovor proto místo otázky Kdo vám co udělal? vždycky začínám slovy: S čím vám můžu pomoci?

• Jak vaše pomoc vypadá?

Můj postup se odvíjí od toho, co daný člověk konkrétně potřebuje a co identifikuji ve své situaci jako nejvhodnější, ideálně pro obě nebo všechny zúčastněné strany. Postupuji podle mezinárodních standardů, snažím se o maximální míru objektivitu a nestrannosti a zároveň reflektuji individuální specifika jednotlivých podnětů. Někdy autorovi či autorce podnětu úplně stačí konzultace nebo jen možnost někomu, kdo stojí mimo univerzitní strukturu, říct o svých pocitech nebo obavách. V mnoha případech dojdeme ke smíru mediací, jindy podnět prošetřím a navrhu opatření směřující k jedné nebo oběma zúčastněným stranám. A často se situace v rámci šetření dynamicky mění a já na tyto změny musím reagovat.

• Používáte mediaci jako prostředek vzájemné komunikace často?

Mediace je pro mě většinou první volba, nehodí se však k řešení všech situací. Samozřejmě že ve chvíli, kdy si dokážeme sednout a v klidu spolu začít mluvit, naděje na smír je vysoká. V takových případech sice lidé zprvu přicházejí s tím, že mají na rozdíl od druhé

strany jednoznačně pravdu, v průběhu mediace se ale na problém podívají úhlem pohledu druhé osoby. A někdy zjistí, že vlastně nejsou ve sporu, že mají třeba i velmi podobné postoje, jen si danou situaci vyložili jinak, například kvůli momentální náladě nebo únavě, vlivem komunikačního šumu apod. A to se samozřejmě promítá i do psaného projevu, který může původní smysl sdělení zkreslit.

8 Může se na vás člověk obrátit i anonymně?

Může. Jako ombudsmanka přijímám všechny podněty, tedy i zcela anonymní. V takovém případě je ale potřeba si uvědomit, že možnosti šetření a řešení mohou být omezené. Druhou možností je odhalit identitu mně a požádat o anonymizaci směrem ke všem ostatním. V každé fázi procesu šetření podnětu se toho člověka ptám, zda chce i nadále zůstat v anonymitě, nebo z ní chce vystoupit, a co pro něj jednotlivé varianty mohou znamenat. V některých případech totiž při zachování anonymity dané osoby nelze zajistit vyřešení podnětu a jeho autor či autorka si musí zvážít, zda raději zůstane v anonymitě, nebo chce dospět k řešení za cenu odhalení vlastní identity. Mnohdy se také lidé odhodlají řešit nějaký problém a vystoupit z anonymity až ve chvíli, kdy vědí, že se s druhou stranou už nebudou více setkávat.

8 Jste ráda, že se problematika sociálního bezpečí začala řešit?

Moc. A vnímám to jako logický vývoj, který přichází s novými výzvami, jimž nejen mladá generace čelí. Mladí lidé, kteří nyní studují na vysokých školách,

zažili lockdown v průběhu studia na střední škole, tedy v období, kdy pro ně bylo životně důležité utvářet si svoji identitu zejména prostřednictvím interakce se svými vrstevníky a vymezováním se vůči předchozím generacím. Tato generace je navíc pod bezprecedentním tlakem sociálních sítí – zatímco my jsme se porovnávali maximálně s desítkami spolužáků a spolužáků, dnešní mladí lidé v adolescentním věku se díky novým technologiím srovnávají s obrovským množstvím osob z celého světa. To je tlak, který si my starší jen těžko dovedeme představit. Navíc jsou terčem děsivého množství informací, dezinformací a manipulací, což klade vysoké nároky na jejich schopnost kritického myšlení. Osobně těžce nesu stále se opakující řeči o sněhových vločkách, které většinou zaznívají od lidí, kteří nikdy v podobné situaci v tomto věku těsně následujícím po dětství nebyli. I my jsme v mládí měli různé propady a psychické i jiné problémy, na rozdíl od dnešních mladých lidí jsme ale vlivem společenské atmosféry a stereotypních norem většinou nenašli odvahu o nich mluvit, přiznat, často veřejně, že nám něco nejde nebo něco nezvládáme, a snažit se o nápravu s odbornou pomocí. Pro mě jsou současní studující středních a vysokých škol hrdinky a hrdinové dnešní doby a mají můj velký obdiv.

8 Jak se s vámi můžeme spojit?

Stačí poslat e-mail na ombuds@upce.cz nebo přijít osobně kterýkoli čtvrtek dopoledne do budovy na náměstí Čs. legií.

Restaurátor s krví hudebníka

TEXT Veronika Sejkorová Skřivanová, Zuzana Paulusová • FOTO Milan Reinberk, archiv Vojtěcha Mrověce

Když nešplhá po lešení a v rukách nedrží kladívko, špachtli nebo štětec, okamžitě sahá po smyčci. V Benátkách si Vojtěch Mrověc vyzkoušel život restaurátora i pouličního umělce a v Brně se dostal na pódium ke slavnému hudebníkovi Glenu Hansardovi. Přesto rád dělá poctivé řemeslo, které vystudoval na Fakultě restaurování.

• Máte u sebe častěji housle, nebo restaurátorskou výbavu?

Obojí mám u sebe téměř neustále, protože jak housle, tak restaurátorský kufřík vozím vždy v autě. Nikdy nevíte, kdy se můžou hodit (smích). Původně jsem vlastně violista, ale k houslím jsem se vrátil skrz folklór a přátele, co hrají starou muziku.

• Mít housle u sebe už se vám vyplatilo, když jste se ocitl na pódiu vedle známého zpěváka a kytaristy Glena Hansarda...

To ano. V tomhle příběhu je zapletený můj kamarád Francesco z Benátek. Když mě před třemi lety poprvé navštívil v Čechách, podnikli jsme malé turné a zakončili ho koncertem Glena Hansarda v Brně. Francesco se s Glenem tak trochu zná a v průběhu koncertu se ho zeptal: „Hele, Glene, můj kamarád je skvělý houslista, může se k tobě připojit na stage?“ A tak jsme spolu improvizovaně odehráli písničku Way Back in the Way Back When a pak mi řekl, ať tam s ním zůstanu až do konce koncertu. Pozval zbytek kapely a odehráli jsme velké finále. Byl to neuvěřitelný zážitek před vyprodaným „SONEM“.

• Jste pořád v kontaktu?

Jsme. Když o prázdninách přijela na otočku do Česka Markéta Irglová, se kterou Glen dodnes spolupracuje, zahrál jsem si i s ní. Byla to pro mě čest. Odehráli jsme krásný koncert v Náměšti nad Oslavou a s kapelou v Olomouci. Atmosféra byla úžasná.

• Máte v rukávu nějaké další zajímavé hudební jméno?

Jako houslista a violista hrávám teď třeba s muzikantem Pavlem Helanem (mimo jiné finalista soutěže Česko Slovensko má talent – pozn. red.). Seznámili jsme se přes litomyšlský soubor Sonjašnyk, v němž jsem členem smyčcového kvarteta. Když jsme spolu byli jednou po hraní na pivo, řekli jsme si, že natočíme videoklip k rozpracované desce. A sen se stal skutečností – videoklip Spasena Ukrajina bude brzy k vidění a deska „Ještě chvíli“, jejímž hlavním smyslem je vytrvat v pomoci pro Ukrajinu, už je venku.

• Kam si vás můžeme přijít poslechnout?

Koncertů je spousta. Hrajeme všude možně s různými projekty, diář mám úplně plný. Takové moje oblíbené místo je hrad Kámen u Pelhřimova, kde zazní barokní muzika. Hráváme tam pravidelně, jelikož jsem se během restaurování na hradě spřátelil s kastelánkou a ona si nás zve jako hudebníky.

• Nedostává teď hudba před restaurováním tak trochu přednost?

To se nedá říct, baví mě obojí. Mám to tak, že teď většinou přes týden restauruju a o víkendech zase hrají. Můj kamarád muzikant, když mě někde představuje, tak s úsměvem říká: „Restaurátoři o něm říkají, že je dobrý restaurátor, a muzikanti o něm říkají, že je dobrý restaurátor.“ Takže asi tak (smích). Doufám, že se to jednoho dne obrátí, ale zatím se mi nechce jít jenom jedním směrem...

• Fakultu restaurování jste dokončil teprve nedávno. Co plánujete dál?

Možností práce je spousta. Nejdřív si ale musím za-

žádat o licenci, kterou uděluje ministerstvo kultury, abych mohl začít pracovat sám. Bez ní nesmíme pracovat na kulturních památkách. Teď ale doufám, že budu balit do Valencie.

8 **Jedete tam za hudbou, nebo za restaurováním?**
Tentokrát za restaurováním. Chystám se do kostela Santos Juanes, ve kterém jsou úžasné nástěnné

malby. Kostel vyhořel během občanské války v roce 1936 a už v 60. letech ho odborníci restaurovali. Teď ho čeká další kolo.

8 **Čtla jsem, že právě v jednom kostele ve Valencii používají restaurátorky k práci bakterie. Není to ten stejný kostel?**

To je přesně on. Je to momentálně docela velké téma

Vojtěch Mrovč - nadaný restaurátor, malíř a muzikant. Umění se věnuje od útlého věku. Vždycky se chtěl stát malířem. Dal se ale na restaurování nástěnných maleb a chybu neudělal. Už na střední škole spolupracoval s městem Náchod, odkud pochází, na komiksovém průvodci Po stopách Danyho Smiřického. Ilustroval několik knih pro velké i malé a k volné tvorbě se postupně vrací.

i po celé Evropě. V minulosti při snímání fresek zůstaly na malbách přeplepy a zbytky lepidla, které nyní ztěžuje práci. Restaurátorky tam testují novou metodu za použití trénovaných bakterií, které mají lepidlo odstranit. Naše fakulta v tomto směru spolupracuje s technologií a univerzitami ve Valencii a v Miláně, kteří mají velké zkušenosti s těmito metodami.

🔗 **Používají se takové neobvyklé metody často?**

Důležitá je mezioborová spolupráce s technologií. A restaurátoři, kteří se nebojí nových výzev. Já mám z těchto postupů zatím spíš respekt. K dílu se musí přistupovat co nejšetrněji a velmi opatrně.

🔗 **Zrovna ve Španělsku je údajně hodně amatérských restaurátorů a občas něco poničí. Stalo se něco takového i vám?**

Vím, že na sociálních sítích koluje pár článků bizarních zásahů... Takové příklady najdeme všude, i u nás. Kolují různé historky, že například upadne malý kousek štuky a člověk to tak jako zamete (smích). U mě ani mých spolužáků k žádným vážným pochybením naštěstí nedošlo. Snažíme se neustále studovat a být pečliví, aby se tohle nestávalo.

🔗 **O jaké památky se budete v budoucnu starat?**

O kostely, fary, kláštery, kaple a kapličky, soukromé domy nebo domy ve starých zástavbách. Můj obor je restaurování nástěnné malby a historických omítek, což zahrnuje fresky, secco malby – to je způsob malby na suchou omítku, ale také sgrafita nebo mozaiky, které se právě v těchto objektech nacházejí.

🔗 **Jak k dílům přistupujete?**

Na začátku je důležité seznámit se s historií objektu, původní technikou autora i s tím, jak naši předchůdci pracovali, abychom pochopili, co restaurojeme. Vždycky jde o kontext dané památky. Proto se provádí průzkum, který ukáže, co se pod omítkami a jejich vrstvami nachází.

🔗 **Mají být vaše zásahy vždycky vidět?**

Hodně záleží, jak se domluvíme a jaké jsou požadavky, protože na práci na kulturních památkách vždy dohlíží Národní památkový ústav. Někdy proto naše zásahy příznáme, jindy je naopak zapojíme, aby to esteticky ladilo. Například v Benátkách hodně dbají na zachování patiny, v exteriérech proto nedělají moc velké zásahy a nechávají fasády se starým nádechem. Naopak v interiérech, kde je výzdoba většinou mladší, se často doplňuje do plna. Záleží, co požaduje také investor a k jakému účelu bude objekt sloužit.

🔗 **Dala vám nějaká památka zabrat?**

Vždycky záleží především na podmínkách, ve kterých pracujeme. Prach a špína, někdy dokonce zima, to vše k naší práci patří. Dost často se pohybujeme na staveništi, takže nosíme helmy, vesty a vhodnou obuv. Někdy v objektech dokonce i spíme. Přizpůsobíme si vedlejší pokoj, kde přespáváme, a za dveře pak chodíme restaurovat.

🔗 **To zní trochu jako boj o přežití...**

Naše práce je poměrně náročná. Každý den lezeme po lešení, mnohdy si ho musíme i sami postavit. Taháme například štuky nebo dlouhodobě provádíme injektáž omítky. To člověk pracuje měsíc a ta práce není nikde ani vidět.

🔗 **Je něco, co vás při práci stále překvapuje?**

Hlavně trvanlivost původních materiálů, se kterými naši předci pracovali. Dnes se k nim často vracíme a začínáme chápat, že například obyčejné vápno či klíž se dá jen velmi obtížně nahradit. Zrovna v létě jsme pracovali na renesančním sgrafitu na zámku v Litomyšli a přijde mi až neuvěřitelné, že na komínu, který atakují přírodní živly ze všech stran, jsme našli opravdu to původní sgrafito ze 16. století.

🔗 **Co se vám v takovou chvíli honí hlavou? Přece jen máte pod rukama kus historie...**

Trochu mnou cloumá strach. Hlavně v momentě, kdy dílo odkrývám nebo čistím, mám obavu, abych ho nepoškodil.

🔗 **Míval jste podobné pocity i v Benátkách, kam jste odjel sbírat zkušenosti díky Erasmusu?**

Italské Benátky pro mě byly jedno velké dobrodružství. Jsou takovou mekkou umění a architektury. Bylo to vždy velmi bohaté město, které šlo s dobou, takže se interiéry paláců se změnou majitele či doby často přestavovaly. Cenné pro mě byly i poznatky, jak restaurovat budovy, které jsou prakticky na vodě a ve vzduchu je více jak 90% vlhkost.

🔗 **Co zajímavého jste tam restauroval?**

Dostal jsem se především k výzdobě z 19. století. Šlo o různé štuky, zlacení, iluzivní mramor nebo fresky Francesca Hayeze v paláci Giovanelli, který navrhl pravděpodobně stejný architekt jako nejslavnější benátský palác Palazzo Ducale.

🔗 **Do práce jste dokonce jezdil netradičním dopravním prostředkem...**

V Benátkách nenarazíte na pro nás typické dopravní prostředky, jako je auto či dodávka. Jsou tam velmi úzké uličky a mnoho mostů. Všude se ale dostanete lodí či pěšky a všechn materiál je proto potřeba tahat hezky ručně. Největší přítel při překonávání mostů je rudl, bez toho se řemeslník v Benátkách neobejde (smích).

🔗 **Chtěl byste se do Benátek zase vrátit?**

Určitě ano. Nejen kvůli práci, ale především kvůli lidem, jimiž jsem se tam obklopil. Bez nadsázky bych je nazval rodinou. Jsme stále v kontaktu, občas mě navštíví buď tady v Čechách, já je v Itálii, nebo si třeba domluvíme sraz i různě po Evropě. Ale pobyt přímo tam nic nenahradí.

🔗 **Proč vám tolik přirostly k srdci?**

Měl jsem možnost Benátky poznat z úplně jiného úhlu. A to díky tomu, že jsem se seznámil s tamním pouličním umělcem Francescem Colabellou, který se stal takovým mým netradičním průvodcem.

📍 **To on vás přivedl k pouličnímu hraní?**

Naopak, právě hudba na ulici neboli busking spojil naše cesty. Vyzkoušel jsem to zpočátku hlavně proto, abych si v Benátkách trochu přivydělal a mohl si dovolit jít večer třeba do hospody a poznat to opravdové město. Po práci jsem proto vytahoval housle a hrál na ulici. Busking mi otevřel nejrůznější dveře i srdce spousty zajímavých lidí.

📍 **Co při takovém hraní zažíváte?**

Otevřít na ulici futrál a hrát je překročení určité komfortní zóny. Zjistil jsem ale, že je to pro mě naprosto přirozené. Teď na ulici hraju hlavně kvůli té neopakovatelné energii a vzrušení, které to přináší. Je to pro mě způsob, jak se ponořit do přítomného okamžiku a být otevřený nečekaným a jedinečným zážitkům. Každý den na ulici je jiný – nikdy nevím, jaké reakce od lidí přijdou, jaké příběhy uslyším nebo s kým se potkám. Je to fascinující cesta, jak objevovat nejen svět kolem sebe, ale i nové stránky vlastní osobnosti.

📍 **Zahrál jste něco i typicky českého?**

Velký úspěch měla má oblíbená píseň Sluneční hrob od kapely Blue Effect, známá z filmu Pelíšky.

📍 **Hudba vás provází celý život... Jak jste se ale dostal k restaurování?**

Máme to v rodině. Od malička jsem chtěl být malíř, ale pak mě ovlivnil můj bratr, který si našel Fakultu restaurování a začal na ní studovat. Už střední školu jsem vybíral tak, abych se do Litomyšle dostal taky a po přijímačkách na různé umělecké střední školy jsem tam zavítal se svými pracemi i já.

📍 **Měl jste kvůli výběru umělecké školy nějaké obavy?**

Upřímně mi blesklo hlavou, jestli se tím uživím. Ale na druhou stranu je hodně důležité si podobné bloky vůbec nevytvářet. Mám mezi přáteli mnoho umělců. Nedávno jsem například spolupracoval s vynikajícím malířem Michalem Bačákem, se kterým jsme realizovali výmalbu v domě Bedřicha Smetany. Živí se jako ilustrátor a umělec. Takže to jde.

📍 **Šel jste studovat stejný obor jako bratr?**

Ne, já jsem šel do ateliéru nástěnné malby, sgrafita a mozaiky, zatímco bratr se specializuje na sochy a související materiály. Nakonec se usadil na Litomyšlsku, přestože pocházíme z Náchoda.

📍 **Spolupracujete spolu někdy?**

Při několika projektech jsme se potkali a spolupracovali jsme jak v restaurování, tak v hudbě. Do budoucna určitě zas něco vymyslíme.

📍 **Rýsuje se vám nějaká restaurátorská práce i v Česku?**

Budeme pokračovat v restaurování sgrafit na zámku v Litomyšli a různě po republice se rýsují menší práce a projekty. Takovým příjemným zpestřením bude například malba na plech křížové cesty, kterou bych měl realizovat částečně v příštím roce.

📍 **Nakonec se možná usadíte také v Litomyšli. Zase vás potkáme na fakultě...**

Kdo ví (smích). Každopádně na Fakultu restaurování se opravdu vracím, akorát tentokrát jako pedagog. Po vynikajícím umělci Radku Petříčkovi přebírám specializovanou výtvarnou přípravu studentů. Těším se, že se vrátím zpátky do ateliéru, a doufám, že aspoň částečně i ke svému malování, na které teď nezbývá tolik času...

0 vývoji české vysokorychlostní výhybky

S Martinem Kohoutem z Dopravní fakulty Jana Pernera

TEXT Zuzana Paulusová • FOTO archiv Martina Kohouta

Co si můžeme představit pod pojmem vysokorychlostní výhybka, k jejímuž vývoji jste přispěli?

Jedná se o výhybku, díky níž mohou vlaky v přímém směru dosáhnout rychlosti až 350 km/h a v jízdě do odbočného směru 230 km/h. Tato výhybka splňuje požadavky na provoz vlaků na vysokorychlostních tratích, které se v České republice po mnoha letech diskuzí dostávají do fáze projektové přípravy. Výměnovou a srdcovkovou část výhybky, která slouží ke změně směru jízdy, zde ovládá netradičně hydraulický přestavný a závěrový systém, který je výsledkem vývoje českého výrobce, firmy DT – Výhybkárna a strojírna, a. s., se kterou spolupracujeme prakticky od založení Dopravní fakulty Jana Pernera. Teprve nyní tak bude možné zajistit dodávky tohoto klíčového prvku tratí nejen ze zahraničí, ale také z České republiky. Kromě samotné konstrukce výhybky bude také výzvou způsob manipulace, přepravy a její instalace na trať, protože výhybka měří 185 metrů, přičemž nejdelšími díly jsou jazyky dosahující délky 70 m.

Jak dlouho vývoj výhybky trval a jaká byla úloha dopravní fakulty?

Vývoj nového produktu pro železnici je dlouhodobý proces, neboť je nutné garantovat vysokou míru bezpečnosti. U vysokorychlostních výhybek tomu není jinak, o vývoji bylo rozhodnuto před téměř 25 lety. Jedním z našich prvních úkolů byla optimalizace průjezdu vozidla výhybkou, kdy jsme spolupracovali na úpravě

tvaru hlav kolejnic a srdcovky a zároveň se podíleli na definici klíčových výrobních a údržbových parametrů koleje ve výhybce. V roce 2007 jsme byli také u vývoje výhybky s pohyblivým hrotem srdcovky, která umožňuje plynulou jízdu do odbočného směru rychlostí 130 km/h, což tehdy nebylo běžné. Následovala spolupráce na optimalizaci silového působení při průjezdu vozidel výhybkou, tedy naladění celého mechanického systému vozidlo – kolej. Použili jsme k tomu simulační výpočty a podpořili to měřeními na lokomotivě

přímo v provozu. Během této spolupráce byla vyvinuta a vyrobena výhybka pro jízdu do odbočky rychlostí 160 km/h, která je v provozu od roku 2020 ve stanici Prosenice na Přerovsku.

Kam se ubírá vývoj nyní?

Aktuální oblastí spolupráce je diagnostika technického stavu výhybek za provozu, což má význam pro bezpečnost i ekonomiku. Je to nezbytný krok pro přechod k prediktivní údržbě

tohoto nejvíce dynamicky zatěžovaného prvku železniční dopravní cesty. V období covidu jsme v rámci projektu vedeného DT s názvem *Výhybka 4.0*, vycházejícího z principů *Průmyslu 4.0*, navrhli s kolegy z Brna autonomní diagnostiku pevných srdcovek ze strany koleje i vozidel. Že to byla cesta správným směrem, potvrzuje čerstvě přijatý navazující projekt TAČR programu Doprava 2030, zaměřený na dosud neřešenou problematiku diagnostiky pohyblivých částí výhybek včetně srdcovek s pohyblivým hrotem, které jsou doménou právě vysokorychlostních výhybek.

ING. MARTIN KOHOUT, PH.D., je absolventem Dopravní fakulty Jana Pernera, zaměření Kolejová vozidla. Je součástí týmu oddělení kolejových vozidel a vede dislokované pracoviště dopravní fakulty v České Třebové.

Každý hlas se počítá

TEXT Zuzana Paulusová • FOTO Pavla Ribárová

Zdravotní sestra Kristýna Roland má za sebou 10 let praxe. Ale i vyhoření. Studentka Fakulty zdravotnických studií vytáhla do boje za mladé zdravotní sestry a lepší pracovní prostředí. Chce prosadit potřebné změny, aby si ti, kdo do zdravotnictví přijdou, nemuseli projít tím samým, a hlavně neodcházeli předčasně.

O kariéře zdravotní sestry nikdy nesnila, vydat se touto cestou Kristýně Roland tak nějak vyplynulo. „Chtěla jsem dělat grafický design, ale doma mi to nepovolili, prý by mě to neuživilo...“ začíná se smíchem vyprávět studentka. „Už na základní škole jsem ale chodila pomáhat do Červeného kříže a byla jsem v Hlídce mladých zdravotníků, dokonce jsem v soutěžích reprezentovala Moravskoslezský kraj,“ pokračuje Kristýna, mezi jejíž silné stránky vždycky patřila empatie a pomoc druhým. A tak šla na sestřičku. Svou povahou se na ni skvěle hodí.

Špatný začátek

Nechce se proto ani věřit, že tahle energická, někdy nekompromisní, mladá žena po pár letech v praxi uvažovala, že s prací sekne. „Začátky nebyly jednoduché. Místo abych se učila svoji práci od zkušenějších, stála jsem v rohu nebo dělala sanitářskou práci,“ vzpomíná zdravotní sestřička. I když měla kompetence k jiným úkolům, kolegyně ji k nim moc nepouštěly. „Po pár letech jsem se dokonce setkala se šikanou. Dost jsem se s tím prala, až to došlo k mému vyhoření,“ vypráví Kristýna. Problému se ale postavila a dokázala za sebe bojovat. Pracovní pauzu si dát nemohla, od 15 let se stará sama o sebe a život v Praze by neutáhla. „Našla jsem si psychoterapeuta a společně jsme začali problém řešit. Chodím k němu dodnes a je to to nejlepší, co jsem mohla udělat,“ pochvaluje si. Vše překonat jí pomohla i změna místa.

Oddělení kardiologie, kde se setkávala s náročnými situacemi a byla často v kontaktu se smrtí, vyměnila za kardiochirurgii. „Mám pocit, že tam lidé dostávají skutečnou šanci na nový život, což mě motivuje a naplňuje,“ říká s nadšením.

Vzhůru do boje

Teď usiluje o lepší pracovní podmínky v nemocnicích a bojuje za sestry samotné, především ty mladé. Věří, že právě ony dokážou věci měnit. „Když něco neuděláme, hrozí, že se naše zdravotnictví zhroutí. Je smutné, že se o náš resort nikdo moc nestará. Potýkáme se s nedostatkem personálu a na odděleních zažíváme poměrně velkou zátěž,“ posteskla si studentka. Impuls k aktivitě dostala na Fakultě zdravotnických studií při hodině ošetřovatelství. Vloni se vrátila do školy, aby si doplnila vzdělání. „Paní doktorka Eva Hlaváčková nám povídala o profesní organizaci zdravotních sester – o České asociaci sester – a ptala se nás, jak vnímáme situaci mezi sestrami v ČR. Tehdy zažehla velmi zajímavou debatu, během které mě napadlo, že oproti lékařům nám sestram chybí silná organizace, která by nás v důležitých otázkách zastupovala,“ popisuje.

Čím víc sester, tím líp

Její myšlenku podpořila i tehdy probíhající stávka lékařů bojujících proti přesčasům. Kristýnu zaujalo především to, jak byli jednotní. „Taková jednota mezi

sestrami schází," říká. Z celkových 80 tisíc zdravotních sester sdružuje asociace pouze necelé tři tisíce. „Kdybychom jako sestry měly větší zastoupení a byly jednotné, můžeme práva a podmínky upravit tak, aby naše pracovní prostředí bylo příjemnější. Teď je plně frustrace, přepracování, fyzické a psychické zátěže, demotivace k práci a některé situace se přehoupnou až do šikany," popisuje Kristýna, která sepsala dopis samotné prezidentce asociace. Dostalo se jí podpory a začala jednat. Založila Sekci mladých sester a chce být její nejpočetnější skupinou. „Jedině tak získáme ten potřebný hlas a budeme moci konečně vyjednávat," vysvětluje odhodlaně.

Jasně cíle

Jejich cíle jsou přitom jasné. Požadují zřídit profesní komoru pro zdravotní sestry, která by hájila jejich zájmy, dohlížela na jejich odbornost a angažovala se při tvorbě zákonů. Chtějí zvýšit povědomí o supervizi a prosadit psychologickou podporu. Sama Kristýna si tím prošla a ví, jak je to důležité. „Mnozí si ani neuvědomují, jak moc jsou sestry vyřízené. Ovlivňuje to pracovní morálku, vztahy v kolektivu a ztěžuje práci samotnou," dodává Kristýna, podle které je také potřeba zefektivnit systém práce určením kompetencí. „Legislativně jsou sice nastavené, ale všichni děláme všechno. Často máme i práci za lékaře, a ještě se nám další bude přidávat," popisuje neutěšený stav ve zdravotnictví mladá sestra. Problémy se mnohdy probírají jen na sesterně, kde také zůstanou. „My je chceme vytáhnout výš, aby bylo

vidět, v čem kolikrát pracujeme," říká ambiciózně Kristýna.

Síla hlasu

Všechny síly teď soustředí na budování početné základny „své" sekce. Se dvěma kolegy – zdravotními bratry Jakubem Lhotským, Dis., a Mgr. Jakubem Lederem, MBA, MSc., organizuje přednášky na vysokých i středních školách, chodí na semináře, kde sekci představují a snaží se o ni vzbudit zájem. V jejich úsilí je může podpořit kdokoliv, kdo to cítí stejně, a tak mezi podporovateli mají i mnoho zástupců starší generace, přestože je sekce omezena věkem. Některé sestry se však proti sekci ohrazují. „Důvodem bývá nedůvěra v Českou asociaci sester, kterou mnozí vnímají jako nedostatečně silného zastávce potřeb sester. Ani ve mně nebudila takový pocit, navíc v ní chybí mladé sestry, jejich pohled i energie. Jedině spojením a vzájemnou důvěrou vznikne opravdu silná iniciativa," dodává Kristýna.

Velké podpory se jim na druhou stranu dostává od lékařů. „Nečekala jsem, že je to bude tolik zajímat. Je vidět, že jsme tým. Lékaři si uvědomují, že když nás nebudou mít, tak jsme všichni nahraní," utvrzuje se Kristýna v tom, co dělá, a zastavit se nenechá. Svou práci má ráda a věří, že něco opravdu změní. „Když se pro něco nadchnu, jdu za tím. Chci něco dokázat a cítím, že naše snaha dopadne dobře. Spokojená sestra, to je spokojený pacient, a o to jde především. Naštěstí mám okolo sebe skvělé lidi, kteří mi s touto změnou pomohou," uzavírá Kristýna Roland.

UPCE pomáhá

TEXT Martina Macková • FOTO Jan Chlad

Vánoce spojují. A platí to také pro Univerzitu Pardubice a její tradiční akce, při kterých se komunita studujících, zaměstnanců a absolventů bezprostředně propojí, aby pomohla dobré věci. Uvážeme a nazdobíme adventní věnce s charitou a rozsvítíme univerzitní vánoční strom s Rotaract. Přestože jsme tentokrát kvůli rekonstrukci kolejí náš smrk rozsvítit nemohli, Vánoce na UPCE rozzářily jiné místo kampusu.

1

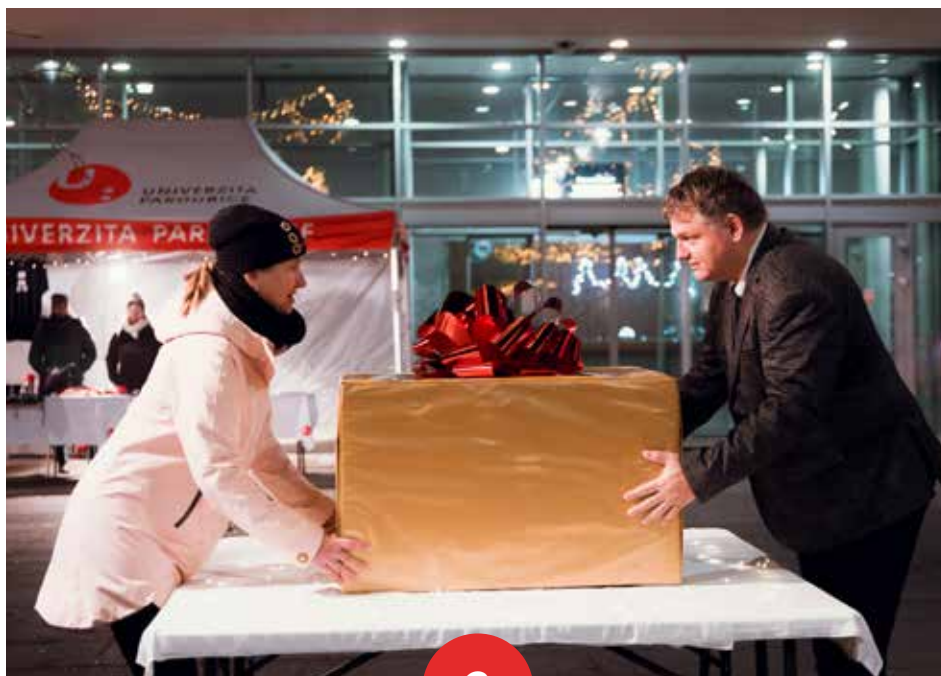
2

FOTO 1: Našli jsme nové místo pro komunitu i pro dobro. Před Dopravní fakultou Jana Pernera se v kampusu UPCE sešlo několik stovek studentek, studentů i zaměstnanců, aby se předvánočně naladili a pomohli rodinám ve složité situaci.

FOTO 2: Společně s našimi absolventy z Rotaract klubu Pardubice jsme opět pomáhali prodejem svařeného jablečného moštu a vína. Děkujeme všem, kdo se podíleli a pomohli s rekordním výtěžkem 25 639 korun pro Dětské centrum Veská.

FOTO 3: Letos jsme nerozsvítili jen jeden univerzitní strom, ale hned několik stromů najednou. Vánoční strom nahradil obří vánoční dárek plný merche, který rozbil rektor UPCE Libor Čapek a prorektorka pro vnější vztahy Petra Bajerová.

3

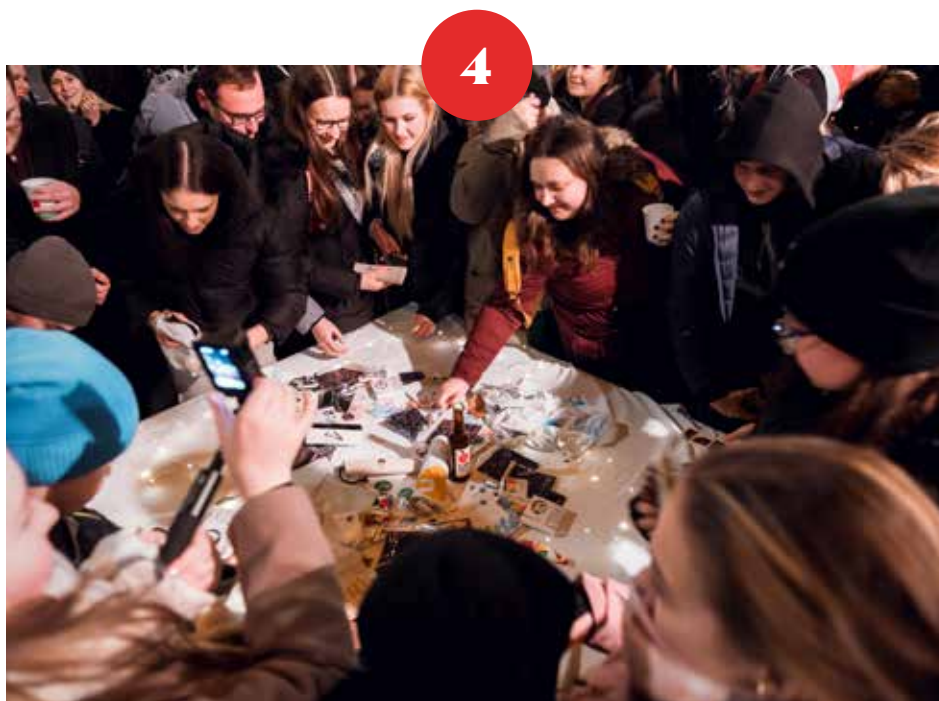
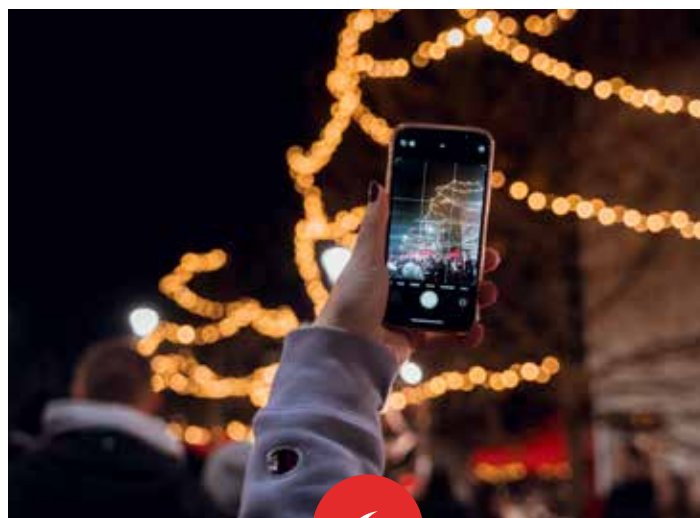
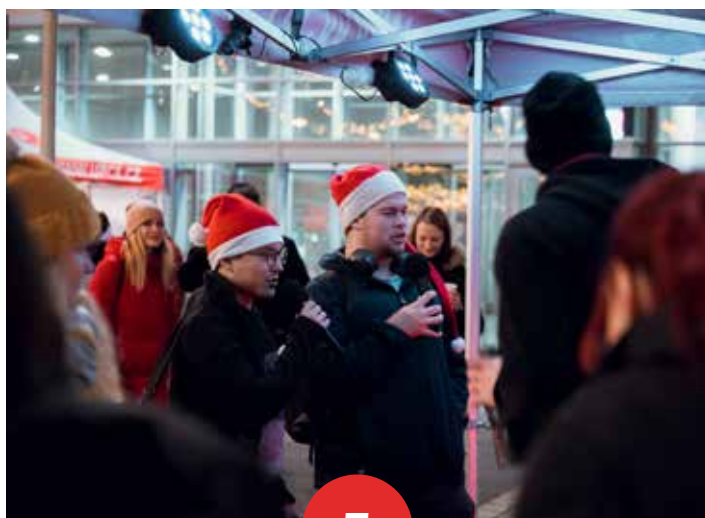

FOTO 4: Každý má rád dárky a překvapení. Stačilo pár minut a univerzitní dárečky si obdarovaní odnesli do poslední placky. Úspěch měly tentokrát nejen tekuté, hravé nebo praktické maličkosti, ale i měkké dárky v podobě fakultních triček.

FOTO 5: Hitem letošních Vánoc na UPCE se od první minuty stalo jednoznačně karaoke. Studenti i zaměstnanci si sami nebo ve skupinkách s chutí zaspívali desítky písní. Oblíbené byly světové vánoční skladby, zájem ale byl také o tradiční koledy nebo retro hity. A co si zpěváci z UPCE zaspívali dokonce několikrát? Jedu domů po trati, jedu přes kopce. Za okny padá, padá sníh, budou Vánoce... Ano, Půlnoční od Václava Neckáře.

FOTO 6: Romantika a Vánoce. Nerozlučná dvojice, která hrála roli ve spoustě fotografií a videí, které si naši studující pořídili. Svítící stromy v kampusu jsou novinkou od loňského roku a rozsvěcí se další. Tak kdo by odolal?

7

8

FOTO 7: Napsat dopis Ježíškovi husím brkem namočeným v inkoustu? To je opravdu výzva. Výsledkem je naprosto originální přání, které si díky Fakultě filozofické odnesly desítky studujících. A navíc si mohli pomoci hrnečků zkusit věštit, co zajímavého je čeká v roce 2025. Šťěstí, nový potomek, „rýmička“ nebo cesta?

FOTO 8: Kouzlení s baňkami nebo vánoční dopravní kvíz připravily Fakulta chemicko-technologická a Dopravní fakulta Jana Pernera. Soutěžit proti sobě mohli jednotlivci i skupinky. Vítězové i poražení si pak mohli pořídit okamžitou společnou fotku ve vánočně ozdobeném instagramovém rámu se SRUPou, Studentskou radou univerzity.

FOTO 9: Zdobení vánočních perníčků s hokejisty z univerzitního klubu Riders bylo další skvělou tematickou zábavou pro všechny, kdo rád tvoří. Tým zároveň pozval studující na svůj další zápas. Vstupenky na speciální studentské klání s mnoha doprovodnými atrakcemi nabídli také fotbalisté FK Pardubice, které na akci mimo jiné zastupoval záložník týmu a student UPCE Vojtěch Sychra.

FOTO 10: Nová přátelství, společné zážitky, čirá radost. I to doprovází život vysokoškoláka na UPCE mimo přednášky, semináře nebo laboratoře. Přejeme všem našim studentkám a studentům právě ty nejkrásnější zážitky i v roce 2025.

9

10

Biochemický koktejl

TEXT Zuzana Paulusová • FOTO archiv Markéty Konupčíkové • ILUSTRACE Veronika Beňová

Když je naše tělo, duše i mysl v rovnováze, dokážeme cokoliv. Aby se tímhle heslem Markéta Konupčíková začala řídit, musela od života dostat pořádnou stopku. Dnes to stejné učí i ostatní. „Nejsem ezo, respektuji medicínu, řídím se biochemií, ale v celkovém zdraví hraje velkou roli i přístup k životu, k okolí, k sobě samé,“ říká absolventka Fakulty chemicko-technologické.

„Vždycky jsem byla holka milující život. Od malička jsem ho vysosávala naplno. Jsem vděčná, že tu stále můžu být. Pro mě je život chemie a chemie je život,“ začíná svoje vyprávění Markéta Konupčíková, která vystudovala biochemii na Fakultě chemicko-technologické. Do Pardubic jezdívá i se svým mužem, také chemikem. Vracejí se sem za přáteli. Na studentská léta, seznámení na fakultě a všechno, co tam zažili, rádi vzpomínají. Až na moment, který jim obrátil život vzhůru nohama...

Setkání s profesorem

Už jako středoškolská studentka byla Markéta neobyčejná. Bavila ji biologie, chemie, jazyky i tanec, o němž si myslela, že ho bude studovat a profesionálně se jím žít. O prázdninách ale pracovala jako průvodkyně na zámku ve Slavkově u Brna. A skočila rovnou k chemii. Mezi návštěvníky se jednou objevil profesor Vladimír Vetterl, vynikající vědec, biofyzik a jeden ze zakladatelů bioelektrochemie v Česku. „Až pojedete zase do Brna tancovat, stavte se někdy na biofyzikálním ústavu akademie věd v Brně,“ řekl jí. A tak se tam Markéta zastavila. „Ujal se mě, vzal mě do týmu a já jsem se díky tomu začala věnovat sledování vlivu hypometylačních látek na vývoj a diferenciaci rostlin a separovat DNA,“ vzpomíná Markéta, která s prací dokonce vyhrála vědeckou soutěž Amavet. A zamířila na biochemii do Pardubic.

Těžký život studenta

Studium bylo sice náročné, i tak jím Markéta zvládala protančit. „Učila jsem angličtinu, dělala jsem hostesku, sportovala jsem, tancovala v tanečních

skupinách, a dokonce ve Východočeském divadle. K tomu byla i spousta aktivit spojených se studentským životem. Ale studium jsem nechtěla podcenit,“ dodává se smíchem. V té době se seznámila se svým budoucím manželem Petrem. Společně se stali králem a královnou Majálesu. Markéta zkrátka stihala všechno, co chtěla, a byla spokojená. Pak dostala tvrdou lekci. „Zjistila jsem, že když všechno dělám na sto procent, a neodpočívám, skončí to špatně,“ hodnotí zpětně. Selhání organismu nepřišlo zčistajasna. Na signály těla ale Markéta ve svém zápřahu nebrala ohled.

Nejlepší lék na všechno

Během zkouškového období ve třetím ročníku se kvůli bolesti hlavy nedokázala už vůbec učit. „Přestala jsem vnímat svět, nevěděla jsem, co je za den, jen jsem ležela,“ popisuje. K rodičům se dostala už ve velmi špatném stavu a na Klinice infekčních chorob v Bohunicích ji doslova „zachránili“. Dodnes s jistotou neví, co jí bylo. „Jsem mezi jedním procentem pacientů, kterým nikdy neřeknou úplnou diagnózu,“ dodává Markéta, která v té době nepoznávala své blízké, nevěděla, jaký je rok. Nakonec skončila s diagnózou roztroušené sklerózy. Na začátku léčby ale řekla ne. Potřebovala vzít osud opět do svých rukou. Dostala se do péče profesorky Evy Kubala Havrdové, jedné z největších kapacit přes toto onemocnění. Tam byla dlouhých 15 let. A tehdy poprvé přišla na to, jak propojit tělo, duši a mysl. „K uzdravení jsem potřebovala i jiné přístupy než čistě medicínské. Napojit se na sebe a vnímat svoje tělo je ten nejlepší, a hlavně primární lék na všechno.“

❶ Ráda děláte věci po svém?

Když o něčem nejsem přesvědčená, nejdu do toho, protože nechci jít proti sobě. Navíc jsem býk a o nich je známo, že jsou velkými milovníky života a že si musí jít i přes pády vlastní cestou. Mě nemoc připravila o asi 20 let a já si je chci vzít zpátky (smích).

❷ Kam vás vaše nemoc vrtla?

Dostala jsem se k health wellness coachingu, což je vlastně takový spojovatel mezi nemocnicí a domácím prostředím. Wellness je cesta, cesta k sobě, ke zdraví a po ní jsem se rozhodla jít. Celé jsem si to zpracovala a díky tomu můžu jít dál. Byla to ale strašně dlouhá cesta. Proto dnes učím klienty, ať nechtějí výsledky hned, že to je neustálá práce, která postupně odkrývá jednotlivé vrstvy.

❸ Bez vědomého zpracování to dost dobře nejde?

Kdybych si to celé nezpracovala, tak tady nejspíš ani nejsem. Nejde to v sobě uzamknout. Pokud se člověk chce posunout dál, musí se k problematickým věcem vrátit, vyřešit je, a především je přijmout. Díky tomuto procesu jsem vytvořila i svoji metodu, podle které dnes s lidmi pracuji.

❹ Kdy vaše metoda vznikala?

Když jsem se vyhrabala z nejhorsího a dokázala jsem zase fungovat, dokončila jsem školu a začala jsem

být opět velmi aktivní. Dokonce jsem otěhotněla, přestože mi to lékaři vzhledem k diagnóze příliš nedoporučovali. Mé tělo to ale zvládlo a narodilo se mi zdravé miminko. Během mateřské jsem se vzdělávala a vymýšlela, co budu do budoucna dělat. Založila jsem si na mateřské svoje FIT je ŠIK, takový program vitality a pohybu pro ženy, a okolí se mě pořád ptalo, jak to dělám, že působím tak pozitivně a jsem plná elánu. Zajímalo je, co za tím je.

❺ Vy jste taková ale od přírody, ne?

Jsem stále hodně energická. Uvědomuju si, že život je krátký a může během chvilky skončit. Mám neuvěřitelné štěstí, žiju a nechci si to tu otravovat negativismem nebo lidmi, kteří mi pod nohy hází mrtvoly. Od nich jdu rovnou pryč. Samo to ale nefunguje, je za tím nějaká práce.

❻ Čím to tedy bylo?

Od nemoci jsem na sobě celou dobu pracovala. Vděčím za to kamarádce, která mi už do nemocnice nosila knížky od Louise L. Hay Miluj svůj život a podobné tituly. V tu dobu jsem jí ještě říkala: Ježíš, to není nic pro mě, tohle mi rozhodně nepomůže... A byla jsem na ni naštvaná. O něco později se ale tělo, duše a mysl začaly propojovat a já si k tomu našla cestu. Cítila jsem, že tady medicína úplně nestačí.

Navíc jako by mi ta moje duše šeptala: Markéto, běž si za tím, co cítíš.

➊ Jak jste se sebou pracovala?

Přicházela jednotlivá uvědomění, která zapadala do mé celistvosti – CELlství ceSTA. Ta je tvořena několika vrstvami. Začala jsem imunitou, protože jsem brala 22 léků. Pokračovala jsem rovinou výživy, pohybu, životních hodnot, vztahů, víry, komunikace, práce, otázkou vlastní zodpovědnosti a dalšími tématy. Toto všechno tvoří naši celistvost.

➋ Takže jste postupně sloupala všechny slupky?

V podstatě ano. Je potřeba si tím projít, proto i moje metoda zahrnuje 13 oblastí: dech, láska, výživa, pohyb, komunikace, práce a hra, smysly, city a emoce, transcendence, intimita, životní hodnoty, vlastní zodpovědnost a ta pověstná 13. komnata, kterou každý máme a neumíme ji uchopit, mnohdy si ji ani nepřiznáme...

➌ Musíme ji otevřít?

Bez toho nedojdeme do cíle. Musíme jít až na úplnou dřev, přestože to je bolestivé a namáhavé, trvá to, ne-

chce se nám do toho. Dneska totiž chceme a hledáme hlavně rychlé řešení, ale toto urychlit a zjednodušit nejde.

➍ Zasahují do toho vztahy i momentální nespokojenost?

Máme tendenci neustále nadávat, vidět problém v někom jiném, říkáme, že za to může společnost, partner a tak dále. Jsme věčně nespokojeni. Ale předně si musíme uvědomit, že to my jsme dovolili, aby náš partner byl takový, my jsme si ho vybrali. Když nemám vyřešené vztahy, nemám dobrou komunikaci ani hezké prostředí kolem sebe, jsem vnitřně, fyzicky i psychicky, tedy zdravotně kompletně, ovlivněna. A pokud to nechci, musím začít u sebe.

➎ Jak to udělat?

Snažit se o svoji maximální pohodu. Dát se na první místo a pracovat na lásce k sobě. Naučit se být zdravě sobecký. Víím, že je to celkem omílané, možná až otravné téma, ale je potřeba to stále zdůrazňovat. Obzvláště v případě nás žen, protože máme pocit, že pořád pro někoho něco musíme...

❶ Co je první a zároveň hlavní krok?

Uvědomit si, co opravdu chci a co nechci. Často si myslíme, že je to taková hloupá, možná jednoduchá otázka, ale mnoho lidí neví, co ve svém životě chtějí a co naopak nechtějí. Hodně lidí se hodí do nějakého módu a v tom jedou. Typické je to právě u žen na mateřské. Na prvním místě mají roli maminky a dítěti dávají sto procent, ale už chybí role milenky nebo manželky. A pak se diví, že to nefunguje a že ani dítěti vlastně není úplně dobře.

❷ Jak z takového kolotoče ven?

Člověk se musí úplně zastavit, rozhlédnout se kolem sebe a začít se vnímat tady a teď. Fakt si na chvíli sednout a vnímat jenom to, kde bydlím, poslouchat zvuky své domácnosti. Vědět, jak dýchám, jak voním... Zaměřit se na věci, které nám přijdou jasné. Je to takové osobní wellness každý den, stačí pět, deset minut, třeba hned po ránu, nic nedělat a vnímat se.

❸ Co je výsledkem takového každodenního rituálu?

Zpátky se napojíte na svoje tělo, na sebe, víc se poznáte.

❹ Jak lidem pomáháte dál?

Míchám jim správný biochemický koktejl, který zrovna potřebují. Já jsem si ho na začátku svého léčení nebyla schopná namíchat, a postupně jsem se to krok po kroku naučila. Musí to jednoduše ladit na všech frontách. Naše duše bývá zpravidla napřed a našeptává nám. Když ji neposloucháme, začne volat: Haló, haló, haló, pak začne křičet. Když stále neposloucháme, vyloženě na nás řve, ale to už může být pozdě.

❺ Takže jste jejich jakýmsi osobním průvodcem?

Vedu je, aby o daném problému přemýšleli komplexně. Ale pracují sami se sebou. Neříkám jim, co mají dělat, to si řídí a říkají oni sami. Hned při první konzultaci zjistím, co toho člověka trápí, zda jsem schopná mu pomoci, a podle toho se naše práce odvíjí dál. Pokud to situace vyžaduje, doporučím jiné odborníky.

❻ S jakými problémy za vámi lidé přicházejí?

V rámci celistvosti za mnou člověk může přijít v podstatě s čímkoliv. Tělo musí být spokojené fyzicky, ale stejně důležitá je psychika i mysl. Chodí za mnou například ženy, které mají problém se štítnou žlázou nebo trávicí či hormonální potíže. Nebo potřebují

najít zpět smysl života, radost nebo právě samy sebe. Řešíme hubnutí, záda i rakovinu. Vše totiž se vším souvisí. A ve spolupráci s dalšími odborníky na psychosomatiku jsou ty cesty nádherné.

❼ Chodí za vámi častěji ženy?

Ano. Muži mají jiná témata i přístup. Učím ženy být tak trochu těmi muži, protože oni si svoji pohodu, svůj klid udělají přirozeněji. Dají si nohy nahoru a my jim za to nadáváme. Ale to, že umí vypnout, je vlastně strašně dobře. My ženy jsme od přírody řešitelky a máme pocit, že musíme pořád něco dělat. Zároveň v ženách probouzím ženskost a tu jemnost, kterou v nás muži chtě nechtě hledají.

❽ Vnímáte jako trend, že lidé začínají tuto oblast častěji řešit?

Trošku to trend je. Spíše jsou ale lidé vlivem doby přinuceni hledat si nové cesty a jinak o sobě přemýšlet, aby i v záplavě nejrůznějších technologií, mnoha informací dokázali normálně fungovat. Dnešní svět může být poněkud ubíjející a když člověk nenajde balanc, vede to do pekel.

❾ Setkala jste se s názorem, že váš přístup je „ezo“?

Nesetkala. Mám totiž velmi kvalitní background, vystudovala jsem biochemii a později ještě technickou chemii ochrany životního prostředí. Nejdou do žádné ezoteriky. Ani neučím klienty, aby přestali brát léky, mám k lékařům velký respekt, a naopak s nimi spolupracuji, protože mě samotnou to udrželo při životě. V celkovém zdraví ale hraje velkou roli i přístup k životu, k věcem, k sobě samé, ta celistvá cesta. Je to o tom, že my něco svému tělu zakazujeme, nějak mu ubližujeme. Máme právě špatnou biochemii.

❿ Pracujete na své metodě, posouváte ji dál?

Posouvám a mám takovou svoji vizi. Nechci ji ale zakříknout. Nicméně bych chtěla, abychom uvěřili tomu, že je naše tělo neskutečně dokonalý systém a pomocník. Dokážeme si poradit téměř se vším, jen musíme svému tělu věřit a napojit se na něj. A neubližovat mu fyzicky ani psychicky. Být v souladu se svým jednáním, životními kroky a vlastními rozhodnutími. Přiznat si, že to, co tělu dáváme stravou i hlavou, nám vrací zpět. V dobrém i zlém. Tu celistvou kuličku našeho života je třeba vyživovat rovnoměrně. Když je naše tělo, duše i mysl v rovnováze, dokážeme opravdu cokoliv.

„Život může být výzvou a je jen na nás, jestli se necháme ovládnout, nebo se za nás postavíme,“ říká Markéta Konupčíková, klinická biochemička, health & wellness koučka, lektorka osobního rozvoje a zakladatelka metody Celista.

Terapie golfem

TEXT Zuzana Paulusová • FOTO Adrián Zeiner

Jako malý chlapec se musel vypořádat s mozkovou obrnou a později i s psychickým handicapem. Mohl se před světem schovat za počítač, nebo začít bojovat s osudem. A tak se bil. Dneska stojí student Fakulty filozofické Lukáš Šnobl na golfovém hřišti a jeho handicap ho rozhodně neomezuje. Loňská světová jednička naopak dokazuje, že v plnění snu není překážkou.

➊ **Jsem na golf dobře oblečená? Víím, že to má svá pravidla...**

Říká se tomu golfová etiketa. Specifické normy chování i oblékání jsou v golfu historicky velmi silně zakořeněné. Nejsou povoleny například modré džíny, sportovní trička bez límečku a u žen třeba tílka s úzkými ramínky. Džíny sice nemáte, ale mikina s tkaničkami vhodná není. Vestu byste měla mít sportovnější a chybí vám i golfové boty (smích).

➋ **Bez nich na hřiště nemůžu?**

Můžete, ale pro hru je lepší mít boty se speciální podrážkou, která při hře nepodkluzuje a umožní hráči opřít se do rány přesně, jak potřebuje.

➌ **Jsmo na golfovém hřišti nedaleko Pardubic. Tady trénujete?**

Ano, tady bývám hodně často. Mám to při cestě z Hradce do Pardubic, kam chodím do školy. Je to standardní golfové hřiště s 18 jamkami a patří mezi nejnáročnější golfové hřiště v České republice. Existují ale i menší hřiště, která mívají pouze devět jamek a ty se pak chodí dvakrát. Během hry tak nachodíme třeba i deset kilometrů.

➍ **To už je menší túra. Jak to zvládáte?**

Dneska už dobře. Ze začátku to pro mě bylo hodně náročné a byl jsem velmi vyčerpaný. Při odpalu člověk zapojuje mnoho svalů, soustředí se na konkrétní pohyb, sílu odpalu a když k tomu přičtete to chození, je to dost namáhavé. Při některých turnajích využívám k pohybu po hřišti takové to malé vozítko – buginu.

➎ **Vy totiž nejste běžný golfista...**

To nejsem. Oproti zdravým golfistům mám totiž dva handicapy.

➏ **Jak to myslíte?**

Všichni golfisté mají handicap golfový. Konkrétní číselná hodnota handicapu vyjadřuje schopnosti každého golfového hráče. Čím je handicap nižší, tím lépe. Jeho maximální hodnota je 54, tu mívají začátečníci, a minimální prakticky neexistuje. U nejlepších amatérských hráčů světa se pohybuje okolo 4, u profesionálů se neuvádí. Tiger Woods v době své největší slávy měl teoretický handicap 8. Můj je momentálně 9,6.

➐ **A k tomu máte ještě zdravotní handicap...**

Narodil jsem se předčasně a postihla mě dětská mozková obrna, kvůli které mám ochrnutou pravou polovinu těla. V dětství mi psychologka ještě diagnostikovala Aspergerův syndrom, kvůli kterému mívám potíže v komunikaci i běžném sociálním chování.

➑ **Na první pohled ale váš handicap není vůbec vidět.**

Tomu pomohl právě golf, který mě neuvěřitelně posunul po všech stránkách. Svaly získaly na síle a částečně jsem rozpochoval ruku i nohu. Teď jsem dokonce schopný odhodit celý turnaj po svých a po jeho skončení bych klidně pokračoval dál (smích). A zlepšil jsem se i v komunikaci s lidmi, nemám z nich už takový strach a už dokážu některým také důvěřovat.

➒ **Kdo je váš vzor?**

Když se kouknete na můj vozík, je to jasné (smích). Samozřejmě Tiger Woods. Z handicapovaných golfistů je to Manuel De Los Santos z Dominikánské republiky, který v 18 letech přišel o nohu a chodí o berlích. S přehledem zvládne s jednou nohou ujit 18 jamek. Párkrát jsem se s ním setkal, společně jsme trénovali a popovídali si.

➓ **Míváte nějakou taktiku?**

Vždycky studuju plánek jamky, abych viděl vzdálenosti překážek a mohl s tím při odpalu počítat. Podle toho odvíjím ránu, abych si přihrál na určitou vzdálenost.

➔ **Jaká překážka je pro vás nejhorší?**

Magnetem pro míčky je vždycky voda. Ale pro mě je nejhorší písek, protože v něm kvůli pravé noze hůř držím stabilitu. Když se mám otočit, tak mi noha většinou ujede dozadu a potom to netrefím tak, jak bych chtěl.

➕ **Zohledňujete při odpalu i okolní podmínky?**

Jasně, hodně záleží, jestli a jak moc fouká vítr, jaká je vlhkost vzduchu, jestli je teplo atd. Podle toho pak vybírám i konkrétní hůl.

➖ **Proto jich máte v bagu tolik?**

Každá z nich se hodí pro jiný odpal. Podle pravidel jich můžu mít maximálně 14. Máme čtyři takové hlavní typy holí. Dřeva (woods) se používají na delší odpaly, železa (irons) slouží naopak pro ty kratší, wedge jsou určeny pro hru do 100 metrů od jamky

„Jsem členem českého paragolfového týmu. K účasti na mezinárodních turnajích jsem získal Medical Pass, v němž je můj zdravotní handicap přesně popsán. Jsou v něm uvedeny i speciální pomůcky, které na turnaji potřebuji, což je v mém případě bugina pro přejezdy mezi jamkami.“

a z horších pozic, jako je hra z písku nebo vysoké trávy, a pomocí putterů (putters) doklepáváme míček do jamky. Nemůžu proto sáhnout po jakékoli holi, musím její výběr dobře promyslet.

🟢 Vybrat správný míček je také taková věda?

Míčky jsou jen dvojí – pro hru a tréninkové. Je přesně daná jejich hmotnost i průměr. Na povrchu každého golfového míčku je okolo 400 důlků – dimplů, které zlepšují aerodynamiku letu. Takto tvarovaný míček má oproti tomu hladkému až dvojnásobný dolet.

🟢 Můžete se na soupeře nějak připravit?

Soupeři se úplně přečíst nedají. Před turnajem se většinou dívám na seznam přihlášených. Podle jejich golfového handicapu si udělám představu, jak na tom výkonnostně jsou, můžu předvídat, s kým asi turnaj půjdu.

🟢 Proč jsme dneska na hřišti úplně sami?

Pomalu končí sezona a venku už se skoro nehraje. Přes zimu golfisté většinou trénují uvnitř na speciálním trenažeru, který snímá dráhu hole, rychlost míčku, kudy vedu švih a jak švihnu. Trochu ohřát se dá ještě na pár turnajích v zahraničí.

🟢 Chystáte se někam?

V druhé polovině ledna se hraje v Portugalsku dva mezinárodní turnaje a aspoň na jednom bych si rád zahrál. Ve škole budu mít zrovna zkouškové období, takže by to šlo zvládnout.

🟢 Jaké golfové úspěchy máte na svém kontě?

Když začínal semestr, byl jsem v Německu na mistrovství Evropy, kde jsem se umístil na čtvrtém místě, i to je ale super výsledek. Vloni jsem byl v Praze stříbrný na turnaji Czech Disabled golf Masters a vicemistr ČR na turnaji Czech Disabled golf Open, kde jsem byl letos v kategorii Mistr ČR až třetí. Dlouho jsem byl světová jednička v žebříčku EDGA v kategorii Nett, tedy s vyrovnáním handicapu. Nikdo z juniorů u nás nic podobného nedokázal. Teď se držím v celosvětovém žebříčku na 30. místě, v juniorské kategorii na čtvrtém.

🟢 Jaká byla vaše cesta ke golfu?

Když řeknu trnitá, tak je to asi málo výstižné. Začátky byly šíleně těžké. Teď už se tomu směju. Musím ale říct, že sám jsem si golf nevybral, ani by mě to nenapadlo. To golf si vybral mě.

🟢 Jak to?

Snažili jsme se s mamkou najít pro mě nějaký sport, abych pořád neseděl u počítače. U nás v Polici nad

Metují ale u všech sportů vyžadovali ten nejlepší výkon nebo preferovali v uvozovkách zdravého člověka, a já jsem v té době ani jedno nesplňoval. Až na nás jednou na internetu vyskočila pozvánka: Pojďte hrát golf pod Broumovskými stěnami. Mamku to hned zaujalo a druhý den navíc potkala kamaráda, který shodou okolností golf trénuje. Řekl jí, ať se určitě přijdeme podívat.

🟢 A tak jste přišli...

Jasně. Hned mi ukázali golfové hřiště, vysvětlili, co a jak, dali mi do ruky hůl a můj první míček a řekli: „Hraj!“ Jakákoliv fyzická aktivita pro mě byla tehdy hodně náročná, i přesto to ale byla obrovská zábava. Snažil jsem se stůj co stůj trefit holi tu zatraceně mrňavou kuličku (smích).

🟢 Kdy jste začal brát golf opravdu vážně?

Od té první rány. Hodně tomu pomohlo i to, jak mě v klubu Grosshof Broumov mezi sebe okamžitě přijali. Majitelé, trenér, děti i další členové klubu byli taková velká rodina, dokázali poradit, podpořit a radovat se s hráčem. Na to jsem do té doby nebyl vůbec zvyklý. Už na základní škole jsem býval z kolektivu spíš vyloučený, moc mě kvůli mému handicapu nebrali a nikdo se se mnou nebavil...

🟢 Máte pořád ten svůj první míček?

Jojo, mám ho, ale je doma někde zahrabaný.

🟢 Kolik odpalů máte od té doby za sebou?

Tak milion (smích). Co jsem dostal hůl do ruky, trénuju, jak se naskytne příležitost, a vidím, že se postupně zlepšuju. Ze začátku jsem byl rád, že vůbec trefím míček. Když dneska neletí tam, kam chci, nejsem vůbec spokojený.

🟢 Býváte naštvaný?

Když je to rána, kterou chci opravdu trefit a dávám si na ní záležet, tak jo. Měl jsem dokonce období, kdy hole lítaly všemi směry a hodně jsem se vztekal. Teď už se snažím držet (smích).

🟢 Kdo je vaším největším fanouškem?

Určitě moje mamka. Bez ní bych nemohl hrát ani studovat na univerzitě.

🟢 Co studujete?

Studuju filozofii a religionistiku na Fakultě filozofické. K tomuto oboru mě přivedl můj asistent na střední škole grafiky. Je silně věřící a vždycky jsme diskutovali o různých tématech, probírali nejrůznější situace v životě nebo náboženské obrazy. Začal jsem víc přemýšlet o tom, proč se dějí věci tak, jak se

„Golf beru vážně od svojí první rány. Hodně tomu pomohlo i to, jak mě v klubu v Broumově okamžitě přijali mezi sebe. Na to jsem do té doby nebyl vůbec zvyklý.“

dějí, a co nás to má třeba naučit, co si z toho máme vzít.

❶ Pomohlo vám to lépe pochopit i váš životní osud a vyrovnat se s ním?

Samozřejmě, v úžasné partě handicapovaných sportovců jeden žasne, s čím vším se může člověk vyrovnat, jak golf dokáže „léčit“ nejen tělo, ale i duši. Golf je jediný sport, kdy může hrát za stejných podmínek profesionál s amatérem, dítě s dospělým, zdravý s handicapovaným, bez rozdílů pohlaví a vyznání víry. V lese na procházce byste mě nepotkali, ale na hřišti jdu každou volnou chvíli.

❷ Čím je pro vás golf?

Golf je pro mě droga a já jsem na ní závislý. Tuhle parafrázi citátu používám rád. Je od Jamese Hunta a moc se mi to přirovnání líbí. Je hodně výstižné, protože od jakékoliv závislosti se člověk těžko odpoutává. S golfem je to stejné, koho chytí, toho už prostě nepustí.

❸ Jste na sebe pyšný za to, co jste dokázal?

Vlastně jo. Vůbec jsem si nemyslel, že u golfu tak dlouho vydržím. Dostal jsem se úplně jinam, než kdybych doma seděl za počítačem. Někdy mám pocit, že se mi to vše, co dělám nebo kde jsem byl, jenom zdá, to bych bez golfu nedokázal.

*Ideální
chill kdykoliv
během dne*

*Low
Power?
Dobij se!*

Nové **UPCE** drinky najdeš v menze